

ZPRAVODAJ

CO PŘINESL ROK 2020

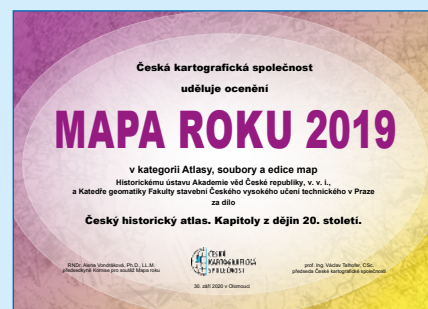
Slovo prezidenta ČKS
prof. Václava Talhofera

• 2 •

Rozhovor s ředitelkou
Mapové sbírky UK

• 3 •

Ocenění v soutěži
Mapa roku 2019

• 5 •

Rozhovor s čestným členem
prof. Bohuslavem Veverkou

• 9 •

Kalendář
pro členy ČKS

• 12 •

Prof. Milan Konečný:
Vzpomínky prezidenta

• 15 •

Slovo prezidenta ČKS

Vážení členové České kartografické společnosti!

Končí rok 2020, který se určitě zapíše do historie lidstva jako rok boje s novým typem viru, způsobujícím onemocnění Covid-19. Na jaře jsme si možná všichni mysleli, že tento nepatrný organismus zvládneme a že jarní opatření byla pouze zkouškou naší odolnosti a trpělivosti. Tak možná vyzněl i můj úvodník v letošním druhém čísle Zpravodaje. No, nestalo se tak a bohužel se naplňují scénáře, které tehdy šířili někteří epidemiologové a větší na z nás jim nechtěla věřit. A možná, že jim nevěří ani dodnes. Podrobných informací o pandemii covidu jsou plné noviny, televize a zpravodajské weby, proto se nebudu dále do této informační záplavy plést. Ale chtěl bych zhodnotit tento rok z pohledu naší společnosti.

První a bohužel poslední odbornou akcí, na níž jsme se mohli setkat tváří v tvář, byl tradiční Kartografický den Olomouc. Po něm následovala v pořádání odborných akcí dlouhá pauza, která trvá dodnes. A přitom byly připraveny velice zajímavé akce, jako výstava s doprovodným seminářem k 300. výročí vydání Müllerovy mapy Čech, vyhlášení Mapy roku 2019 v novém formátu apod. Život v kartografické komunitě se však nezastavil. Soutěž Mapa roku 2019 byla vyhodnocena a výsledky byly vyhlášeny. Povedla se i Mapová soutěž při Zeměpisné olympiádě včetně vyhlášení vítězů a jejich setkání v Praze na Albertově. Doc. Jiří Cajthaml z katedry geomatiky na Stavební fakultě ČVUT úspěšně zvládl svoje vystou-

pení před vědeckou radou fakulty v rámci jmenovacího řízení na profesora geodézie a kartografie. Nyní ho ještě čeká vystoupení před vědeckou radou ČVUT a potom bychom snad mohli mít dalšího profesora našeho oboru. Pravidelně jsme informovali členskou základnu o dění v naší společnosti jak na webových stránkách, tak ve Zpravodaji. Ale to, co všechny možné odborné akce doplňuje, tedy osobní setkávání, výměny odborných názorů nebo pouhé popovídání si s kolegy a kolegyněmi, to nám asi hodně chybí, alespoň tedy mně rozhodně.

V říjnu nás bohužel opustil náš dlouholetý a velice aktivní člen, čestný člen naší společnosti, profesor Lubomír Lauermann. A i když si třeba řekneme, že se dožil krásného věku a v poměrně slušné kondici, přesto nám bude chybět.

Abychom alespoň trochu rozptýlili chmury a potěšili vás na sklonku tohoto roku, rozhodli jsme se vydat pro všechny členy společnosti kalendář pro rok 2021. Pokud máte rádi mapy a zejména staré mapy, potom, doufám, že vás všechny potěší. Dr. Alena Vondráková vám dá v samostatné zprávě tohoto Zpravodaje návod, jak se k vám kalendář dostane. Ale já bych jí chtěl na tomto místě poděkovat za výkon, který musela jako garantka vydání vyvinout, aby vznikl a dostal se k vám všem.

Covid nás přenesl do roku 2021 a já ve skrytu duše doufám, že nás přenesl a opustí. Protože máme v plánu zase akce, které

bychom chtěli uskutečnit bez koukání se do monitorů, zato s hojnou účastí. Pokud nám to situace s opatřeními proti šíření koronaviru dovolí, chtěli bychom se tradičně v poslední únorový pátek sejít na kartografickém dni v Olomouci, chtěli bychom uskutečnit nejméně jednu odbornou akci na téma „Kartografická výročí...“, vyhlásit vítěze soutěže Mapa roku 2020 v rámci akce Academia Film Olomouc, vyhlásit vítěze soutěže Dětské kresby a zejména bychom chtěli zorganizovat 24. kartografickou konferenci v Ostravě. Protože v nastávajícím roce končí funkční období současného výboru, musíme rovněž svolat členskou schůzi a na ní zvolit výbor nový. A chtěli bychom udržet a podporovat rozvoj spolupráce našich členů při řešení drobných nebo závažných úkolů v kartografické tvorbě. Je potěšující, že naše členství v Radě vědeckých společností ČR nám přináší finance, které nám umožní pokrýt řadu nákladů na uvedené akce. Tak si jenom budu přát, aby se všechny plánované i neplánované akce uskutečnily a aby nám ten malý virus v jejich provedení nebránil.

Vážení členové naší společnosti, přeji vám všem, aby se vám v novém roce dařilo, aby se vám plnily vaše přání a sny, abyste neztráceli optimismus a k tomu všemu vám přeji pevné zdraví a životní pohodu. Současně bych rád všem poděkoval za práci pro naši kartografickou komunitu.

Václav Talhofer

Rozhovor s ředitelkou Mapové sbírky UK

Také o tom, jak se protipandemická opatření dotkla aktivit Mapové sbírky UK, jsme si povídali s ředitelkou Mapové sbírky a vedoucí Knihovny geografie UK Dr. Evou Novotnou.

Co právě děláte a jak se vám daří?

Děkuji, dobře. Právě nám vyšla kniha s vedutami Mapové sbírky PŘF UK, na níž jsme pracovali několik let. S nakladatelstvím Karolinum provádíme korektury knih o Pavlovi Aretinovi z Ehrenfeldu a jeho mapě Českého království. Dokončili jsme práce na renovaci velké mapy Království českého od Johanna Christopa Müllera na Přírodovědecké fakultě UK Albertově. Máme rozpracovaných ještě několik dalších projektů.

V osobním volnu se raduji ze své úžasné rodiny a vnoučka.

Opatření proti šíření pandemie onemocnění COVID-19 Vám určitě zkomplikovala práci minimálně v tom, že se nekonaly naplánované akce. Jak jste si s tím v Mapové sbírce UK poradili a jaké plány máte do budoucna?

Ano, máte pravdu. Uspořádali jsme dvě výstavy, které byly obě zahájeny s jarním a nyní podzimním nouzovým stavem. První výstava věnovaná velké mapě Čech J. Ch. Müllera byla nafoce a prezentována on-line. Nyní je pro další zájemce připravena jako putovní, pokud ještě bude zájem a příležitost. Druhá expozice k 100. výročí vzniku Přírodovědecké fakulty nazvaná **Geografický ústav 1920–1940: oni byli první**, představila naše otce zakladatele. Je stále instalovaná v budově na Albertově. Její budoucnost odvisí od vývoje nouzového stavu.

Další negativní důsledky covidových opatření se projevují například v tom, že se nekonají konference, že nemáme osobní kontakty se studenty, ani s kolegy a že se omezují veškeré přirozené sociální vazby.

Více mě ale znepokojují celkové změny ve společnosti jako je omezování základních lidských práv a svobod, rozvrat ekonomiky, školství, zdravotnictví a ekologická krize.

Je těžké si něco v této situaci plánovat. Zatím pokračujeme v projektech a pracujeme v podmínkách domácích kanceláří a online výuky.

Ze své pozice jistě bedlivě sledujete dění v kartografii a třeba i v České kartografické společnosti. Co zajímavého byste o tom řekla čtenářům?

Jistě, snažím se sledovat zejména akce v historické kartografii. Zde mě zaujala kniha, webová prezentace a výstava kolegů

Filipa Pauluse a Šárky Steinové z Národního archivu. Zpracovali velice podrobně translokační plány židovských obydlí z roku 1727. Dalším úžasným počinem je Český historický atlas pro 20. století od Evy Semotanové a jejího týmu.

Spolupracujeme také na Atlasu obyvatelstva pražských předměstí s řešitelem projektu NAKI Martinem Ouředníčkem.

Pokud jde o Českou kartografickou společnost, sleduji soutěže Mapa roku. V loňském roce jsem byla nadšena z kartografické konference, kde v inspirativním prostředí královského města Kutné Hory zaznělo mnoho zajímavých příspěvků. Lze jen litovat, že nebyly publikovány ve sborníku. Uvítala jsem pozitivní zprávu, že Kartografické listy budou indexovány databází Scopus. Těšila jsem se na konferenci věnovanou 300. výročí vydání velké mapy Českého království od J. Ch. Müllera. Doufala jsem, že výzkum této památky posune opět dále. Domnívám se, že pokud nouzový stav potrvá, mohla by se v příštím roce realizovat například online.

Na jaký okamžik, akci nebo událost spojenou s kartografií ráda s úsměvem vzpomínáte?

Pokud máte na mysli úsměv radostný, pak to bylo určitě znovuotevření Mapové sbírky PŘF UK po několika letech rozsáhlé rekonstrukce v roce 2013. Další velká radost nás potkala o čtyři roky později v podobě zápisu Camociových map do rejstříku Pamět světa UNESCO.

Pokud jde o úsměv překvapený, pak jsou to některé dotazy nebo požadavky našich badatelů. Například zda máme ve sbírce glóbus Prahy, nebo zda můžeme poradit, jak vyrobit glóbus nejmenované vesnice. Další kuriózní dotaz například zněl, zda již byla jedna významná vesnička zakreslena na Peutingerově mapě. Na druhou stranu tyto dotazy ukazují důvěru, kterou k nám badatelé mají a také jejich lásku k rodnému místu, kraji, a to je jistě nanejvýše pozitivní. Vůbec nechci, aby tyto poznámky zněly výsměšně, naopak vítáme jakýkoliv dotaz. Mnoho uživatelských výzkumů nás naopak posunuje dále a ukazuje nám nové způsoby užití sbírek a neznámé obzory. Sociální interakce je v této oblasti nenahraditelná.

Co považujete za významný mezník světové nebo české kartografie?

Zásadní mezníky jsou jistě konec 15. a první polovina 16. století. Pojď se s vynálezem knih-

PhDr. et Mgr. Eva Novotná

tisku, objevením Ameriky a znovuobjevením Ptolemaiova díla.

Z hlediska české kartografie určitě je pro mě osobně jistě nejdůležitější památkou ilustrovaný jednolist s mapou Mikuláše Klaudyána. Ten vnímám jako symbol české státnosti a suverenity, neboť označuje hranice Českého království již 500 let více méně stejné. Je popsán česky, dodnes srozumitelným a snadno čitelným jazykem. Je symbolem náboženské tolerance a relativně svobodného období, které jsme v následujících státních ztratili. Zobrazuje rozvinuté komunikace i sídelní strukturu a hierarchii. Dílo je úžasné z mnoha hledisek a patří k prvním mapám samostatných státních útvarů v Evropě. Dodnes je zdrojem obdivu mnoha historických kartografů.

Z hlediska evropské kartografie vidím zásadní přelom v renesančním italském a nizozemském zlatém věku kartografie a zejména atlasové a glóbové tvorby. Zejména A. Lafreriho atlasová škola a díla E. Gijbertsona, A. Ortelia a G. Mercatora jsou strhující. Nelze si však zároveň nevzpomenout na to, že tento rozvoj byl umožněn díky vyplnění Cařihradu a přesunu ohromného bohatství centra východořímské říše do Evropy, nebo díky bezohledné kolonizaci a genocidě obyvatel nově objevené Ameriky.

Jaká aktuální témata k řešení vidíte ze svého pohledu?

Z mého osobního pohledu je to jistě problematika efektivního zpřístupnění kartografického kulturního dědictví. Mým snem je tvorba jednotných portálů, s jednotnými popisnými metadaty, unifikovaným prostředím pro digitalizáty a jednoduchými možnostmi rychlého zpřístupnění i užití map. Takový systém funguje účinně například ve Švýcarsku. V Česku jsme zdigitalizovali velké množství kartografických dokumentů, ale velké množství ještě stále není zveřejněno z nejrůznějších důvodů. Řada mapových sbírek stále čeká na základní bibliografické zpracování, od něhož si mnoho slibují v oblasti nových poznatků a objevů ve vývoji mapového zobrazení českých zemí.

V oblasti zpřístupnění považuji za tristní například evropskou digitální knihovnu EUROPEANA, na níž přispívají všechny členské státy Evropské unie a provozovanou Evropskou komisí. Do programů digitalizace se investovaly miliardy a výsledkem je aktuální zpřístupnění nějakých 46 tisíc map. Naproti tomu soukromá firma Klokant technologies zpřístupňuje s minimálním personálem a prostředky kolem 500 tisíc map, jejichž prostředí stále vylepšuje. V tom pozorujeme cosi velmi podivného a nezdravého.

Jak by se měla Česká kartografická společnost dále vyvíjet, co od ní očekáváte?

Česká kartografická společnost by se neměla bát nových výzev a v současné situaci by měla podle mého názoru především podpořit vzdělávání na všech úrovních, nabízet odborníky a nenechat se vytlačovat z této oblasti kýmkoliv jiným. Další prázdný prostor, který je potřeba zaplnit více než kdy jindy, jsou sociální kontakty a komunikace. Bude zapotřebí nebát se nových technologií, řešit online prezentace, konference, semináře i výstavy. Většina institucí i jednotlivců má k dispozici řadu materiálů, které je jistě možné poskytnout a shromáždit v nějakém úložišti a tematicky zpřístupňovat. My jako členové společnosti bychom se měli navzájem pozitivně ovlivňovat a inspirovat, vytvářet nová konsorcia, být proaktivní a také stát za svými kolegy, kteří mohou čelit nejrůznějším potížím. Z hlediska ochrany kartografických památek by měl být vypracován seznam a dokonalá dokumentace, včetně obrazové, všech nejdůležitějších českých kartografických památek, nejen pro budoucí nominace do seznamů národních a mezinárodních kulturních a archivních památek, ale zejména pro jejich ochranu před vývozem, poškozením či zničením, a měl by vzniknout účinný

plán jejich ochrany v případě jakéhokoliv ohrožení. Ukazuje se, že jen díky dokonalým kopiím a popisu mnoho památek přetrvalo do současnosti. Společnost by měla také zprostředkovat případné vykoupení významných českých kartografických památek českým institucím jako jsou Národní archiv nebo Národní knihovna ČR.

Co byste popřála české kartografii?

České kartografii přeji především mnoho nezávisle myslících samostatných osobností, které se nedají korumpovat, které se nebojí vyjádřit svůj názor a které budou obor rozvíjet a hájit podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a budou příkladem nastupující generaci zejména v otázce morální a mravní.

**Bylo by čestné zachovat
kartografické kulturní dědictví
dalším generacím
a udělat přinejmenším tolik,
co pro současnost udělali
naši předchůdci.**

Děkujeme za rozhovor a přejeme, ať se Vám daří v další práci i v soukromém životě.

Alena Vondráková

Kartografický den Olomouc bude online

Po mnoha diskuzích se rozhodli organizátoři Kartografického dne Olomouc uspořádat v roce 2021 tradiční seminář online. Důvodem je nejistá situace v rámci protipandemických opatření.

Tradiční setkání kartografů, tematiků (odborníků na řešená témata) a ostatních zájemců o novinky v oblasti kartografické tvorby a praxe se uskuteční stejně jako v minulých letech poslední únorový pátek, tedy 26. února 2021. Tentokrát však seminář nedostojí svému názvu a v Olomouci bude probíhat pouze jeho organizační zajištění. Pro zachování bezpečnosti účastníků a také s ohledem na neustále se měnící opatření je již nyní jasné, že se seminář uskuteční online.

Tématem jubilejního 15. ročníku bude **Kartografie a technologie**. To proto, že právě technologie velmi výrazně ovlivňují současnou podobu kartografie. Jejich rychlý vývoj je však obtížné sledovat, když zaměření jednotlivých odborníků je naopak čím dál úžeji profilované. Vybraní přednášející proto přinesou informace o současném vývoji v různých oblastech tak, aby všichni účastníci získali představu o tom, jak v současné době technologie zjednodušují nebo obohacují

kartografickou práci, co přináší nového a jak jsou propojeny s dalšími oblastmi praxe.

V rámci doprovodného programu kartografického dne vždy probíhaly v předšálí přednáškového prostoru výstavy posterů nebo představení nových technologií. Organizátoři v tuto chvíli řeší, jakým způsobem zprostředkují účastníkům i tuto část, aby informační náplň semináře změnou formy utrpěla pokud možno co nejméně.

O podrobnostech vás budeme informovat na stránkách ČKS, v příštím čísle Zpravodaje a na webových stránkách kartografickyden.upol.cz.

Alena Vondráková

15. KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC
KARTOGRAFIE A TECHNOLOGIE

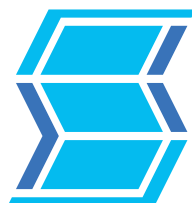
PROBĚHNE ONLINE
V PÁTEK
26. 2. 2021
registrace od 9.30
odborný program od 10 do 14 hodin

podrobnosti již brzy na
www.kartografickyden.upol.cz

ČESKÁ
KARTOGRAFICKÁ
SPOLEČNOST

KATEDRA GEOINFORMATIKY
Univerzita Palackého v Olomouci

Vyhlášení výsledků 22. ročníku soutěže

MAPA ROKU 2019

odborná soutěž

Česká kartografická společnost

Netradiční termín, netradiční formát. Taková byla Mapa roku 2019.

Letošní rok je zkouškou odolnosti pro organizátory mnoha akcí. Protipandemická opatření, která náš stát zasáhla již na jaře, se tak „podepsala“ i na organizaci tradičního kartografického klání o ocenění Mapa roku, které pořádá Česká kartografická společnost.

Přihlašování produktů do 22. ročníku soutěže probíhalo tradičně do posledního února a stejně jako v minulých letech řada producentů přivezla své mapové produkty na kartografický den do Olomouce. Tím ale obvyklý časový plán skončil. Vzhledem k povaze a průběhu odborného hodnocení nebylo vhodné a v podstatě ani možné zvolit online variantu, protože kartografická díla si při hodnocení prohlédnou skutečně všichni členové komise. Současně bylo zřejmé, že se ani slavnostní vyhlášení výsledků soutěže nebude konat v původně plánovaném jarním termínu. Odborná komise tak až v červnu na svém zasedání rozhodla přihlášená kartografická díla vydaná na území České republiky v roce 2019 a určila nominace a vítěze v jednotlivých kategoriích.

V průběhu srpna a září probíhala v interaktivním muzeu popularizace vědy Pevnost poznání v Olomouci **výstava všech nominovaných produktů**. Návštěvníci expozice se přitom mohli hodnocení také zúčastnit, a to formou hlasování o ocenění „Vox populi“. Výsledky soutěže přitom stále nebyly zveřejněny, protože termín slavnostního vyhlášení výsledků soutěže Mapa roku 2019 byl posunut na 30. září 2020. Kvůli zhoršující se situaci a obno-

veným protipandemickým opatřením však ani tehdy slavnostní ceremonie neproběhla. Výsledky soutěže proto byly oznámeny oceněným autorům a producentům prostřednictvím osobních hovorů a následným uveřejněním výsledků na webových stránkách soutěže.

Jak jsme informovali v minulém čísle Zpravodaje, o titul Mapa roku 2019 bojovalo celkem 92 produktů, které do soutěže přihlásilo 18 producentů z celé České republiky, a 18 autorů studentských prací z pěti vysokých škol.

Počet hodnocených kartografických děl v jednotlivých kategoriích byl následující: Atlasy, soubory a edice map – 14, Samostatná kartografická díla – 49, Kartografická díla pro školy – 7, Studentské kart. kvalifikační práce – 18, Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu – 4.

Především početné zastoupení ve studentské kategorii hodnotící komise hodnotila velmi pozitivně.

Jako náhrada slavnostního vyhlášení výsledků soutěže bude při příležitosti Kartografického dne v Olomouci v rámci doprovodného programu k dispozici video s reakcemi oceněných autorů a producentů. A všichni organizátoři doufají v to, že Mapa roku 2020, tedy ocenění za nejlepší díla vydaná v tomto roce, proběhne již v tradičním konceptu se slavnostní ceremonií, která vždy daný ročník uzavírá.

Alena Vondráková,
předsedkyně hodnotící komise

VÍTĚZOVÉ SOUTĚŽE

V kategorii Atlasy, soubory a edice je vítězným dílem **Český historický atlas – Kapitoly z dějin 20. století**, vydaný Historickým ústavem Akademie věd České republiky, v. v. i., ve spolupráci s Katedrou geomatiky Fakulty stavební ČVUT v Praze.

V kategorii Samostatná kartografická díla se vítěznou stala mapa **Pivovary Česka 1 : 500 000**, vydaná společností Kartografie PRAHA, a. s.

V kategorii Kartografická díla pro školy byl jako nejlepší vyhodnocen **Žákovský atlas pro 2. stupeň základních škol**, vydaný společností Kartografie PRAHA, a. s.

V kategorii Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu pak získala ocenění společnost TERRA, spol. s r. o., za digitální aplikaci **Školní atlas Dnešního světa**.

Mezi studenty byla nejúspěšnější práce Otomara Gottsteina z Univerzity Karlovy s názvem **Generalizace zástavby s využitím typifikace**.

Česká kartografická společnost na základě doporučení hodnotící komise pro soutěž Mapa roku 2019 udělila nad rámec cen udělovaných v jednotlivých kategoriích dvě zvláštní ocenění.

První zvláštní ocenění získalo **CBS Nakladatelství s r. o.** za zpestření nabídky kartografických produktů Magnetickou ručně malovanou mapou České republiky, a druhé zvláštní ocenění získala společnost **Geodézie On Line, spol. s r. o.**, za soustavné rozšiřování nabídky turistických map v měřítku 1 : 25 000.

Ocenění Vox populi z výstavy v Pevnosti poznání získala **Magnetická ručně malovaná mapa České republiky**.

Ještě jednou gratulujeme všem oceněným a děkujeme všem účastníkům soutěže Mapa roku. O podrobnostech dalšího ročníku soutěže vás budeme informovat v dalším Zpravodaji ČKS.

Ukázka diplomů
Mapa roku 2019

Díla oceněná titulem Mapa roku 2019

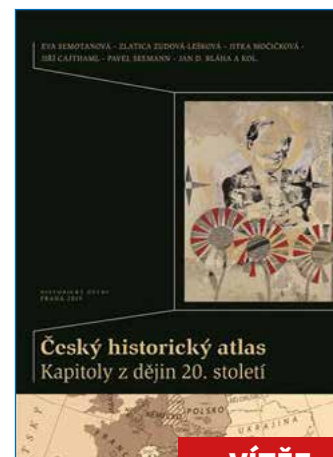
ATLASY, SOUBORY A EDICE MAP

Český historický atlas. Kapitoly z dějin 20. století.

Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.

Atlas navazuje na spolupráci odborníků z Historického ústavu Akademie věd České republiky, z Katedry geomatiky Fakulty stavební Českého vysokého učení technického a z Katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Atlas se člení na tři základní oddíly, Prostor, Čas a Společnost. Podtitul naznačuje výběrovost témat.

„Jedná se o unikátní dílo, které je zajímavé nejen svým tématem, rozsahem a kvalitou zpracování, ale také se jedná o dílo kartograficky hodnotné. Nabízí analytické i syntetické mapy, které jsou zpracovány čitelně, a tematický obsah je tak pro čtenáře snadno pochopitelný.“

VÍTĚZ

KARTOGRAFICKÁ DÍLA PRO ŠKOLY

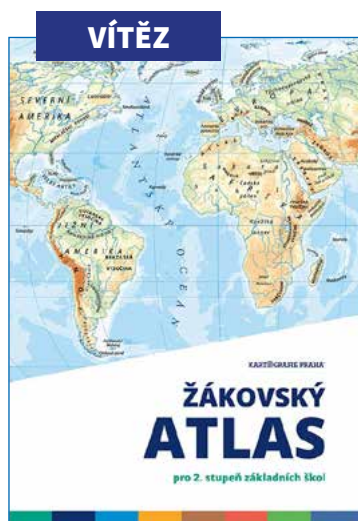
Žákovský atlas pro 2. stupeň ZŠ

Kartografie PRAHA, a. s.

Alternativní školní atlas inspirovaný školními atlasy z celého světa. Obsahuje zcela unikátně v rámci jednoho atlasu části věnované nejen vesmíru, světu a světadílům, ale také Česku. To umožnilo představit Česko v kontextu celého světa a v souvislostech.

Atlas je v souboru s pracovním sešitem nominován i v kategorii *Atlasy, soubory a edice map*.

„Atlas je zpracován zajímavou a poutavou formou. Jeho obsah by mohl mířit i do vyšších stupňů vzdělávání, než je 2. stupeň základních škol, protože jeho obsahová náplň je skutečně bohatá. Do nominace se dostal atlas i v jiné kategorii, tady je nominován jako samostatné dílo za svou kvalitu. Přidanou hodnotu však bezesporu tvoří i doprovodný Pracovní sešit.“

VÍTĚZ

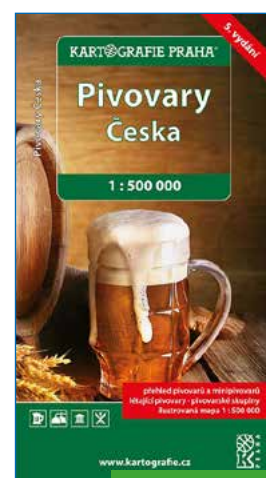
SAMOSTATNÁ KARTOGRAFICKÁ DÍLA

Pivovary, tematická mapa 1 : 500 000

Kartografie PRAHA, a. s.

Páté vydání doplňuje a rozšiřuje výčet všech fungujících pivovarů. V současnosti působí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku přes 450 pivovarů, a to včetně průmyslových pivovarů i minipivovarů. Všechny jsou vyobrazeny na mapě Česka, přičemž oblastem s hustou koncentrací podniků, jako je Praha, Plzeňsko Brněnsko a Ostravsko, jsou věnovány podrobnější výřezy na zadní straně.

„Jedná se o dílo, které mapuje jedno z nejoblíbenějších odvětví průmyslu v České republice. Mapa je velmi populární a její pravidelná aktualizace je velmi přínosná.“

VÍTĚZ

DIGITÁLNÍ KARTOGRAFICKÉ PRODUKTY A APLIKACE NA INTERNETU

Školní atlas Dnešního světa

TERRA, spol. s r. o. a TERRA-KLUB, o. p. s.

V rámci aktualizace vydání Školního atlasu Dnešního světa došlo i k aktualizaci digitální verze atlasu, která významně rozšiřuje možnost použití atlasu. Atlas i jeho digitální varianta jsou velmi oblíbenou výukovou pomůckou na základních i středních školách. Moderní online verze zahrnuje rozšíření obsahu různými obrázky, texty, videi a dalšími informacemi.

„Propojení moderních informačních technologií a tradiční výuky je jednou z cest, jak žáky a studenty zaujmout a atraktivně jejich geografické vzdělávání. Nominaci si aplikace zasloužila za zdařilé zpracování a mezioborové zařazení vybraných témat.“

VÍTĚZ

KARTOGRAFICKÉ STUDENTSKÉ PRÁCE

Generalizace zástavby s využitím typifikace

Otomar Gottstein, Univerzita Karlova

Diplomová práce se zabývá tématem kartografické generalizace, přičemž hlavním cílem bylo navrhnout novou metodu generalizace zástavby s využitím techniky typifikace pro oblasti s nižší koncentrací zástavby. V práci je představen postup, jak tuto generalizaci realizovat. Představený generalizační algoritmus je založen na přednostním výběru budov při jejich zákresu do mapy, na základě jejich občanské funkce, plošné výměry a jejich polohy vůči okolním komunikacím, železnicím a vodním tokům.

„Problematika kartografické generalizace je velmi diskutované téma mezi kartografy celého světa. Teoretická náročnost diplomové práce je vysoká, stejně jako aplikační náročnost. Student na základě kvalitních teoretických podkladů navrhl a otestoval postup, který v práci vhodně dokumentuje. Práce je velmi přínosná pro praktickou kartografii, a proto si zaslouží nominaci na ocenění, přestože jejím hlavním výstupem není konkrétní mapa. Kartografický přínos je však jednoznačný.“

VÍTĚZ

ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ

Zvláštní ocenění Mapa roku 2019 získalo **CBS Nakladatelství s r. o.** za zpestření nabídky kartografických produktů Magnetickou ručně malovanou mapou České republiky.

Zvláštní ocenění Mapa roku 2019 získala společnost **Geodézie On Line, spol. s r. o.**, za soustavné rozšiřování nabídky turistických map v měřítku 1 : 25 000.

Geodézie On Line, spol. s r. o.
společnost v oboru geodézie a kartografie

VOX POPULI

Magnetická ručně malovaná mapa České republiky

CBS Nakladatelství s. r. o.

Dílo je určené žákům základních škol a je výjimečné v tom, že se snaží interaktivní formou a příjemným zpracováním (ručně malovaná mapa) zaujmout uživatele (děti) a hrou je naučit poznání naší vlasti. Škola hrou má přínos pro každého žáka, zároveň je i skvělým doplňkem, jak do tříd, zeměpisných tříd nebo na chodby škol. Její využití přesahuje však i prostor škol, je možné využít v jakýchkoliv prostorech pro děti.

„Magnetická ručně malovaná mapa představuje interaktivní učební pomůcku k různým tématům vztahujícím se k České republice. V základní nabídce jsou magnetky s názvy sídel, pohoří, řek, přehrad a chráněných území. Mapa může podle výběru magnetek sloužit žákům a studentům na různých vědomostních úrovních. Nominaci si jednoznačně mapa zaslouží za zatraktivnění nabídky tohoto typu učebních pomůcek v České republice.“

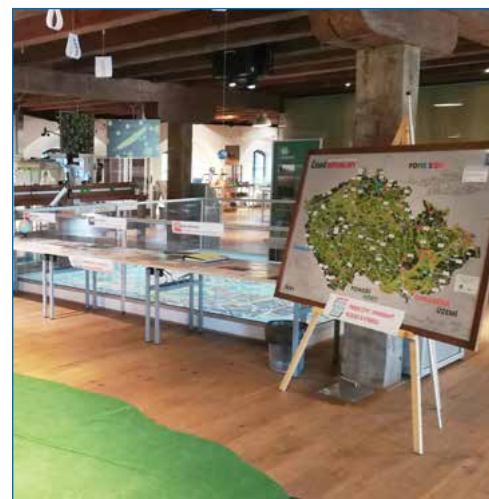
Výstavu MAPY A MAPY zhlédly tisíce návštěvníků

Ve dnech 22. srpna až 24. září 2020 probíhala v interaktivním muzeu vědy Pevnost poznání v Olomouci výstava MAPY A MAPY. Součástí výstavy bylo hlasování o cenu Vox populi.

Výstava konaná při příležitosti soutěže Mapa roku 2019 byla součástí expozice *Živá voda*. Členové ČKS přitom měli možnost výstavu navštívit bezplatně po vyzvednutí vstupenky v informačním centru muzea.

Mezi exponáty nechyběly všechny produkty nominované na ocenění Mapa roku 2019, přičemž digitální produkty byly zpřístupněny prostřednictvím videoobrazovky. Návštěvníci si mohli produkty prohlédnout a na místě hlasovat o cenu *Vox populi*. Tu nakonec získala magnetická ručně malovaná mapa, která mnohé návštěvníky nalákala k ověření geografických znalostí.

Alena Vondráková

Mapisimo.cz

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Přemýšleli jste někdy nad netradičním kartografickým dárkem? Kartografie Praha přichází s projektem Mapisimo.cz

Od 1. listopadu 2020 je spuštěn nový e-shop s širokou nabídkou designových nástěnných map – [Mapisimo.cz](https://mapisimo.cz).

Naším cílem je nabídnout minimalistické a elegantní mapy světa, Česka a vybraných měst jako originální dekoraci domů či do zaměstnání. V nabídce jsou i mapy dobové.

Cílem je umožnit zákazníkovi výběr nejen typu mapy, ale i vhodného provedení, barevnosti, materiálu a rámu tak, aby mapa přesně zapadla do jeho interiéru.

Připravujeme i mapy kompletně na míru a samozřejmě jsou i dárkové poukazy. Aktuální nabídku plánujeme rozšiřovat a jsme zvědaví, jaké místo si nový e-shop vydobude na kartografickém trhu.

Tak mrkněte na www.mapisimo.cz a my se těšíme na vaše reakce. Pevně věříme, že vás nějaký kousek zaujme natolik, že ho budete chtít mít doma nebo s ním někoho blízkého potěšit.

Lenka Olivová, olivova@mapisimo.cz
Kartografie Praha

T-MAPY aktivně vzdělávají

ČLENSKÉ
OKÉNKO

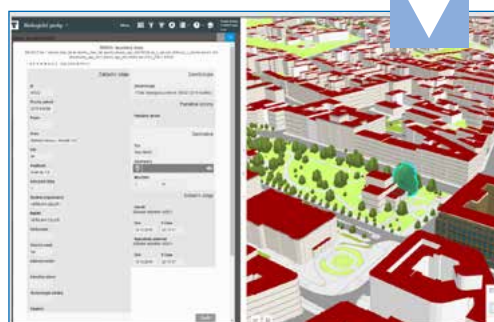
T-MAPY aktivně vzdělávají i v současných COVID podmínkách. Na konci října jsme měli na VUT v Brně dvě přednášky a cvičení určené pro studijní obor Environmentálně vyspělé budovy. Obor patří pod největší a nejstarší fakultu na VUT, Fakultu stavební. Více než 40 posluchačů posledního ročníku se (samozřejmě online) dozvědělo o tématu optimalizace provozu technologií staveb či využití prostorových informací v celém životním cyklu staveb.

I bez nároku na honorář rádi dlouhodobě podporujeme výuku na vysokých školách, kde můžeme studentům předat naše know-how a poznatky z praxe.

Martin Čapoun, T-MAPY

Z prezentace
„BIM a BMS“

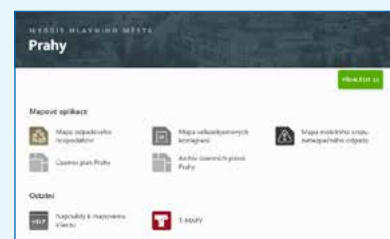
KAM S ODPADEM? V PRAZE PORADÍ PŘEHLEDNÉ MAPY

ČLENSKÉ
OKÉNKO

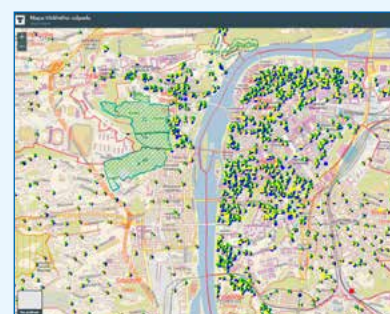
Třídíte odpad? V Praze snadno zjistíte, kdy a kam odpad uložit. Magistrát hlavního města Prahy připravil ve spolupráci s firmou T-MAPY [tři mapové aplikace](#) týkající se odpadového hospodářství.

Z těchto interaktivních map obyvatelé Prahy snadno zjistí, kde se nachází nejbližší sběrné nádoby na tříděný odpad, kdy a kde budou přistaveny velkoobjemové kontejnery a kam odnést nebezpečný odpad svážený v rámci mobilních svozů.

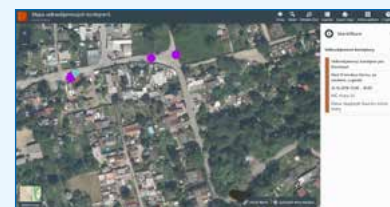
WebGIS Praha

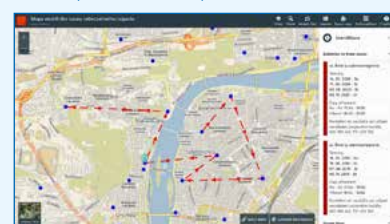
Mapa tříděného odpadu

Mapa velkoobjemových kontejnerů

Mapa mobilního svozu nebezpečného odpadu

Martin Čapoun, T-MAPY

Čestný člen ČKS prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc. oslavil začátkem listopadu 75 let a s námi se podělil o vzpomínky na svoji profesní dráhu

Osobnost prof. Bohuslava Veverky je dobře známa starší i střední generaci kartografů a geodetů, ale i těm mladším, z řad jeho studentů či spolupracovníků. O některé osobní vzpomínky se prof. Veverka podělil s redakcí Zpravodaje.

Jak se Ti daří v této nepříliš jednoduché době?

Popravdě řečeno rozhodně to není žádná idyla, spíše bych to nazval domácí vězení. Volného času mám dost, a tak se věnuji rodinným záležitostem, kam patří pokus o zavedení jakéhosi systému do rodinných fotografií a písemností všeho druhu. Ono se to nezdá, ale již po dvou generacích ztrácíme přehled o svých předcích a jejich potomcích. Kromě rodokmenu se věnuji distanční výuce, máme u nás devítiletou vnučku, třetačku, učíme se denně matematiku a angličtinu. Můj výsledný dojem je, že výuka, kde na školním webu má pan učitel pouhých 30 minut na práci s dětmi, nemůže nahradit osobní kontakt pedagoga a jeho žáků, bez ohledu na předmět, ročník a typ školy.

Jak ses dostal ke kartografii?

K mapám jsem se dostal již během základní školy, kdy jsem ještě neměl tušení, že mne budou provázet skoro celou moji profesní dráhu. Rád jsem jako dítě listoval ve starých a notně ohmataných atlasech, prohlížel si světařky a hledal nejvyšší hory. Takže zeměpis byl oblíbený předmět. Na dráhu geodeta a kartografa mne však kupodivu navedla až moje stejně stará sestřenice Libuška. Náš dědeček byl místní architekt, podepsaný pod projektem a realizací základní školy v Uhřetěvsi, místního kina (dnes divadlo U22), městských jatek a především našeho domu na hlavní ulici, kde jsem strávil 30 let života a dnes tam žijí moji potomci. Všichni strýčkové byli stavaři a technici a již zmíněná sestřenka si vybrala k dalšímu studiu zeměměřickou průmyslovku. To byla motivace i pro mne, geodet je krásné povolání na čerstvém vzduchu, a když prší, tak se nepracuje. Ono tomu tak sice není, ale my si to tehdy mysleli.

Zeměměřické průmyslovce vděčím za základy oboru, ale zaměření zde bylo hlavně na katastr a praktickou geodézii. Kartografie zde moc nebylo, pouhé dva předměty, které tehdy učil mladý a sportovně založený Miroslav Mikšovský, jehož netřeba představovat.

Výuka na vysoké škole probíhala ve staré budově původně německé techniky v Husově ulici na Starém Městě. Od třetího ročníku

jsem měli specializace. Samozřejmý výběr byla kartografie, kde mne ovlivnili profesori **Vladislav Hojovec**, u kterého jsem dělal diplomku, a **Jaroslav Kovařík**, tehdy vedoucí katedry mapování a kartografie Stavební fakulty ČVUT.

Jak vzpomínáš na začátky na své profesní kariéře?

Po absolvování vysoké školy jsem se spolužákem a dlouholetým přítelem **Jaroslavem Uhlířem** nastoupil do státního podniku Kartografie Praha, sídlícího v budově Národního technického muzea. Pamatuji si, že jsem seděl u okna nad písmenem Á. Dnes v místech, kde jsem měl stůl, stojí nějaké letadlo. V podzemí, kde je jídelna, byla fotogrammetrie. Horní patro měli vojáci a nesmělo se tam. Byla to celkem krátká epizoda, čekala nás roční vojenská prezenční služba, naštěstí u vojenské topografické služby. Po vojně jsem pracoval asi pět let v Terplanu Praha, kde jsme vyvíjeli Informační systém o území. Byla to dlouholetá vládní zakázka a já byl projektant analytik a softwarový specialista se zaměřením na grafiku, rozuměj počítačové mapy. Ty se kreslily v rámci pasivní grafiky, tj. používaly se snímače souřadnic Digipos, kreslicí stoly Coragraph a Digigraf. Vrcholem byl pasivní automatizovaný kartografický systém Digikart, zavedený vojenskou topografickou službou a velmi podporovaný jejím tehdejší náčelníkem plk. **Vladimírem Vahalou**. Ve VTOPÚ Dobruška jsem strávil řadu vojenských cvičení programováním Digikartu. Bohužel mezitím jsem řešil své bytové problémy, a tak jsem se vrátil zpět na katedru, kde bylo více času na docházku na svépomocnou bytovou výstavbu. Terplan se později rozpadl, náš šéf **Milan Svítek** emigroval do San Franciska v Kalifornii, kde byl garantem městského informačního systému pro osmimilionovou aglomeraci.

Vzpomínky na mládí jsou vždy idylické, mně to dalo možnost naučit se několik programovacích jazyků a podílet se na rozvoji GISů a tzv. „počítačové kartografie“. Čas však oponou trhnul, svět sálových počítačů, kreslicích stolů, děrných pásek a štítků a spousty papírových sestav zmizel s osobní výpočetní technikou a mapy se již nekreslily strojově,

Prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc.

ale sestavovaly pomocí software typu ARC-INFO. Tento stav trvá dosud.

Jako pedagog musím vychovat nějaké studenty, jako výzkumník vymyslet něco, co není naprostá blbost, a jako manager něco řídit, aby to fungovalo.

Čeho ze své kariéry si ceníš nejvíce?

To by asi měl ocenit někdo jiný, ale stručně: považuji si, že jsem svým dílem přispěl ke zviditelnění kartografe jako vědního oboru, který byl v dobách mého studia pokládán za jakousi popelku a jediné vědy byla astronomie a vyšší geodézie, protože byly plné vzorečků. To je ale třeba matematická kartografie také, a věnovali se jí věhlasní matematici, jakými byl Carl Friedrich Gauss a další.

A také výsledků práce mých žáků, zejména diplomantů a doktorandů, z nichž mnozí získali v rámci své práce další profesní ostruhy. Jmenovat všechny si netroufnu, nerad bych někoho přeskočil. Přesto se pokusím o stručnou zmínku. Mám na mysli svého nástupce **Jirku Cajthamla**, zástupce vedoucího naší katedry, významného odborníka přes výzkum obrazu a přesnosti starých map ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR a doufejme v dohledné době profesora kartografie. Dále svoji dlouholetou kolegyni **Růženu Zimovou**,

osvědčenou činovnici Nemofores a spoluautorku publikací o rytinách bojišť třicetileté války. Mimo naši katedru mapování a kartografie, dnes přejmenovanou na katedru geomatiky, bych rád uvedl **Markétu Potůčkovou** působící na Přírodovědecké fakultě UK, katedře aplikované geoinformatiky a kartografie, kterou řadu let i vedla. Markéta absolvovala část své disertace na universitě v Aalborgu, s níž dosud udržuje přátelské vztahy, a několik let tam i učila. Dalšími mými studenty, kteří se uplatnili v cizině, byli **Vladimír Brůna**, výzkumník Českého egyptologického ústavu při UK vedeného prof. **Miroslavem Bárto**, všeobecně jsou známy výsledky tohoto týmu v Egyptě v pyramidových polích v Gíze. Za zmínku stojí i můj egyptský doktorand **Ramadan Khalil** z Alexandrie, historicky první doktorand na Fakultě stavební ČVUT. V cizině si získal uznání **Petr Přidal** zvaný Klokán, žijící ve Švýcarsku a jezdící pravidelně přednášet do Silicon Valley v USA o své teorii rozkladu mapového obrazu na tzv. dlaždice. Dalším byl **Vladimír Vejvoda**, který vyvinul nízkonákladovou GPS jednotku pro kamiony, za kterou získal v Německu cenu ministerstva techniky. Z děvčat je to **Blanka Vajsová**, působící dlouhodobě v Itálii jako výzkumná pracovníce na projektech European Commission JRC, kde se zabývá družicovým snímáním a analýzou zemědělsky produktivních oblastí kolem Lago Maggiore. Závěrem bych rád uvedl moji plzeňskou doktorandku jménem **Monika Čechurová**, která se dlouhodobě podílela jako externí pracovníce na řadě grantů, vývoji software MATKART pro výpočty v kladech listů státních mapových děl, a nyní působí jako vývojářka astronomických vzdělávacích programů v plzeňském 3D planetáriu, které je

součástí Techmania Science Center.

Jaká mapa je tvoje nejoblíbenější?

Pojmenovat nejoblíbenější mapu mohu těžko, ale zkusme to jinak. Vždy mne velice lákaly mapy topografické, měřítek 1 : 25 000 a 1 : 50 000. Dokonce mám jejich slušnou sbírku v digitální podobě, kolem několika tisíc. Tyto mapy lze stahovat nejlépe z webu amerických universit, soubory zpravidla pokrývají území celého státu. Zejména mne bavilo zjišťovat jejich matematické základy, tedy použitý elipsoid, kartografické zobrazení, kilometrové sítě aj. Z edicí map turistických, zpravidla vycházejících právě z map topografických, považuji za výborné edice map zobrazujících hrady, zámky, rozhledny, pivovary, vojenské památky, rybářské revíry, cyklostezky atd. A pochopitelně staré mapy Čech, Moravy a Slezska, zhotovované jednotlivci, a k tomu mapy ze všech vojenských mapování.

Závěrem, kterých významných kartografů si nejvíce považuješ a máš nějakou úsměvnou vzpomínku na ČKS?

Tak to je důstojný závěr rozhovoru. Kartografů a geoinformatiků znám spoustu. Z domácích si dovoluji jmenovat především kolegu **Milana Konečného**, naše kontakty jsou dlouholeté a velmi přátelské. U Milana si cením, jak dokázal navazovat cenné kontakty se zahraničím, jeho schopnosti začleňovat naši kartografii do mezinárodní spolupráce. A jeho nenapodobitelné osobní charisma, se tím se musí jeden narodit. Myslím také, že náš společný příspěvek rozvoje kartografie je spojení tzv. geodetických a geografických kartografů pod jednu střechu. Mezi Konečného doktorandy patří především nepřehlédnutelná osobnost **Víta Voženíla**,

který úspěšně kráčí v Konečného stopách. Bohatým zdrojem významných kartografů byla odjakživa vojenská topografická (dnes geografická) služba. S vojáky jsou spojena jména **Vladimír Vahala, Karel Raděj, Karel Brázdil, Václav Talhofer, Marian Rybanský, Josef Vykutíl, Josef Böhm, Lubomír Lauermann, Erhart Srnka** a další, např. **Ladislav Plánka** a **Václav Drápela**. Někteří jmenovaní již bohužel nejsou mezi námi, ale vzpomínky zůstávají.

Z pražských kolegů si dovoluji jmenovat zejména naši katedru, viz **Miroslav Mikšovský, Karel Pavelka, Lena Halounová, Jiří Cajthaml** a **Růžena Zimová**. Je mi líto řady jmen, na která se nedostalo, ale myslím, že naše česká, moravská a slezská kartografie prostě šlapale!

A co ČKS a osobní vzpomínka? Vybral bych jednu vzpomínku starou pět let. Mých 70 se slavilo v zasedačce Kartografie PRAHA u její tehdejší ředitelky **Milady Svobodové**. Zde **Alena Vondráková**, velmi pracovitá kolegyně prof. Voženíla a neúnavná cestovatelka, předvedla své mistrovské umění v pečení dortů a zákusků všeho druhu. Divím se, že nemá na Univerzitě Palackého v Olomouci otevřenou cukrárnu...

Děkujeme za rozhovor, za spoustu vzpomínek a dokumentů, které pravidelně rozesíláš kartografické komunitě a přejeme, ať se Ti daří v dalších letech přinejmenším stejně dobře, jako dosud.

Růžena Zimová a Jiří Cajthaml

Pozn. red. Medailonek k 75. narozeninám prof. Veverky vyšel ve společenské rubrice časopisu Geodetický a kartografický obzor č. 11/2020.

Možnost žádat o stipendium na studium v programu Copernicus Master in Digital Earth je do 15. ledna 2021

O studium, které realizuje Katedra geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Paris-Lodron University in Salzburg a University of South Brittany, je velký zájem. Do poloviny ledna přitom běží termín pro žádosti o stipendium.

Dvouleté magisterské studium v rámci programu *Copernicus Master in Digital Earth* probíhá první rok na rakouské Paris-Lodron Univerzitě in Salzburg a druhý rok na Univerzitě Palackého v Olomouci pro zaměření **Geovisualization** a na francouzské University of South Brittany pro zaměření **GeoData Science**. Studium je tak zakočeno získáním diplomu vždy ze dvou evropských univerzit.

O studium je značný zájem. Do druhé výzvy se přihlásilo 219 uchazečů, z čehož si celkem 64 zvolilo zaměření *Geovisualization*. Zájemci jsou z celého světa, jen do Olomouce se sešly přihlášky studentů 27 různých národností. Šanci ale mají i studenti z České republiky.

Po ukončení sběru přihlášek odborná komise sestávající ze zástupců všech tří

zapojených univerzit nyní bude hodnotit přihlášky a následovat budou pohovory s vybranými uchazeči. V současné době již studuje prvních sedm studentů svůj druhý rok magisterského studia na Katedře geoinformatiky UP v Olomouci.

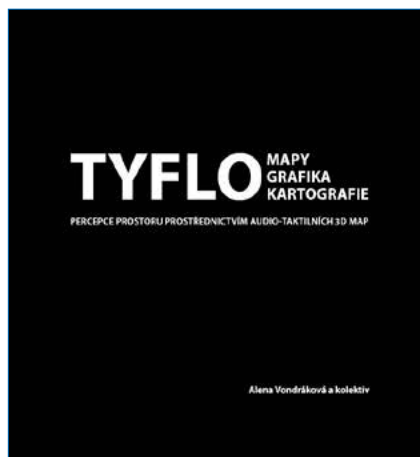
Více informací je k dispozici na [webových stránkách](#).

Alena Vondráková

Nové publikace na Katedře geoinformatiky UP

V druhém pololetí roku 2020 mělo Vydavatelství Univerzity Palackého napilno, protože pracovníci Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty UP dokončili několik publikací, které byly vydány.

Atlas nářečí českého jazyka: krácení vokálů je společným počinem pracovníků Dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky a pracovníků Katedry geoinformatiky UP. Atlas obsahuje sérii map, které zobrazují kartograficky zpracovaný dialektologický výzkum vybraných slov, včetně následného vymezení typů oblastí a regionů.

Publikace **TYFLOMAPY – TYFLOGRAFIKA – TYFLOKARTOGRAFIE** je výsledkem dlouholetého výzkumu hmatových map na Katedře geoinformatiky UP a vyústěním projektu *Percepce prostoru prostřednictvím audio-taktilních map*. Publikace představuje teoretická východiska v oboru tyflokartografie i v oboru speciální pedagogiky a tyflopédie. Odborné texty jsou doplněny o strany „Obrazem“, které jsou určeny pro širokou veřejnost se zájmem o moderní 3D technologie a tyfloomapy.

Vondráková, A., Růžičková, V., Kroupová, K., Barvíř, R., Brus, J., Voženílek, V. *Tyfloomapy–Tyflografika–Tyflokartografie: Percepce prostoru prostřednictvím audio-taktilních map*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. 186 s. ISBN 978-80-244-5788-8.

Publikace **Webová kartografie: specifika tvorby interaktivních map na webu** si klade za cíl, jako první dílo na trhu, komplexně postihnout a popsat aspekty i principy webové kartografie. První čistě teoretická část přináší jednoznačné vymezení pojmu a uvedení čtenáře do kontextu. Druhá část publikace popisuje jednotlivé aspekty webové kartografie včetně pilířů pro vlastní tvorbu mapových aplikací: data a knihovny. Publikace je koncipována jako soubor pravidel, zásad, doporučení a metod pro autory webových map.

Netek, R. *Webová kartografie: specifika tvorby interaktivních map na webu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5827-4.

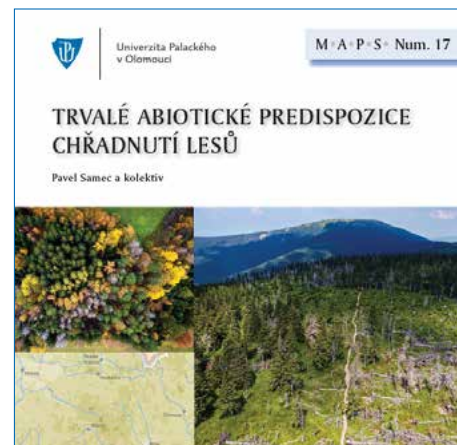
Ireinová, M., Voženílek, V., Pospíšil, M., Koníček, J., Vondráková, A. *Atlas nářečí českého jazyka: krácení vokálů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020.

Manuály k tvorbě tyfloomap a jejich využití

O tvorbě hmatových map a jejich praktické implementaci do vzdělávání osob se zrakovým postižením pojednávají také dvě stručnější publikace, které jsou určeny především odborníkům, kteří tyfloomapy přímo vytvářejí nebo TouchIt3D používají při práci s cílovou skupinou osob se zrakovým postižením. Jsou zpracovány do kroužkové vazby pro snadnou manipulaci a obsahují kratší popisy s názornými fotografiemi.

Barvíř, R., Liczka, T., Vondráková, A. *Tvorba hmatových map TouchIt3D*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. 40 s. ISBN 978-80-244-5790-1.

Vondráková, A., Růžičková, V., Kroupová, K., Barvíř, R. *Didaktika práce s TouchIt3D mapami*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. 44 s. ISBN 978-80-244-5789-5.

Trvalé abiotické predispozice chřadnutí lesů je v pořadí 17. publikace vydaná v edici M·A·P·S· (Maps and Atlas Product Series). Soubor obsahuje mapu s doprovodnou brožurou, ve které je podrobně popsán výzkum a postup vedoucí ke vzniku mapy. Mapová kompozice obsahuje deset dílčích tematických map, z nichž devět je analytických a jedna syntetická.

Samec, P., Rychtecká, P., Kudělková, R., Zapletal, M., Barvíř, R., Voženílek, V., Vondráková, A. *Trvalé abiotické predispozice chřadnutí lesů*. Edice M·A·P·S· Num. 17. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020.

Kalendář pro členy ČKS

Jak jste již zjistili v úvodníku prezidenta společnosti prof. Talhofera, pro členy ČKS jsme připravili **nástěnný kalendář** pro rok 2021. Kalendář byl navržen jako tištěná příloha Zpravodaje ČKS, přičemž požádat o něj mohou pouze registrovaní členové ČKS, kteří mají řádně uhrazené členství.

Kalendář obsahuje mapy z Orteliova atlasu, který v roce 2020 slavil výročí 450 let od prvního vydání. Mapy laskavě poskytl Geografický ústav Masarykovy univerzity. Texty připravil Zdeněk Stachoň a grafiku vytvořila Alena Vondráková.

Kalendář bude **distribuván v průběhu měsíce ledna** všem členům ČKS, kteří o něj projeví zájem vyplněním potřebných údajů v rezervačním formuláři. Každý člen ČKS má nárok na 1 kus kalendáře, kolektivní člen má nárok na 3 kusy. Z organizačních důvodů tedy budou kalendáře poskytnuty pouze těm, kteří v termínu do 10. ledna 2021 provedou jeho závaznou registraci. Kalendáře jsou, stejně jako Zpravodaj ČKS, poskytovány bezplatně.

Distribuce proběhne především prostřednictvím „distribučních center“, která představují vybraní kolektivní členové ČKS a někteří členové Výboru ČKS. Cílem tohoto formátu distribuce je úspora (nemalých) nákladů spojených s rozesláním kalendáře. V případě, kdy nemáte možnost si kalendář vyzvednout tímto způsobem, bude vám kalendář zaslán poštou na Vámi zadanou adresu.

Na adrese: shorturl.at/oqwxO jsou k dispozici podrobné pokyny k povinné rezervaci (výběr místa nebo zadání adresy).

Rezervovat kalendáře na uvedené adrese je možné **do 10. ledna 2021**. Následně budou kalendáře rozeslány na vybraná distribuční centra a od 15. ledna bude možné jejich vyzvednutí po dohodě s kontaktní osobou. Tyto informace vám budou zaslány na základě výběru, který vyplníte ve formuláři.

V případě jakýchkoliv dotazů kontaktujte prosím alena.vondrakova@gmail.com,

O městě, krajině, umění: Olomouc 1919–1989

Jaké architektonické skvosty vznikly, zanikly nebo mohly vzniknout v Olomouci během předrevoluční éry Československa? Na tuto otázku odpovídá nová tištěná mapa vydaná při příležitosti otevření stejnojmenné výstavy Muzea umění v Olomouci.

Mapa vznikla ve spolupráci odborníků z MUO a studentů olomoucké geoinformatiky Mgr. Radka Barvíře a Jakuba Pospíšila. Zachycuje celkem 250 nejvýznamnějších staveb, veřejných výtvarných děl a architektonických soutěží, které město ve 20. století formovaly a většina z nich mu dodnes udává osobitý charakter. Mapa provádí čtenáře jednotlivými epochami a charakteristické stavby z jednotlivých období zasazuje do kontextu současného půdorysu města.

Tématem mapy jsou díla dodnes existující, přestavěná i zaniklá. Poslední kategorie zahrnuje projekty, jejichž myšlenka zůstala nakonec pouze na papíře. „Zajímavé bylo zejména zmapovat všechna říční koryta, která se v okolí centra města v uplynulých desetiletích střídavě formovala i zanikala. Poprat se s historickými zákresy jednotlivých ramen Moravy z různých období vyžadovalo značnou dávku trpělivosti a prostorové představitivosti“, popsal proces vzniku mapy Radek Barvíř. Právě modrá linie řeky Moravy plynoucí krajinou i časem je rámcovým

motivem, který celou výstavu divákovi provází.

„Výzvou bylo hned v úvodu zjistit přesnou polohu nezrealizovaných staveb“, dodal ke kartografickému zpracování Jakub Pospíšil. „Zvláště v úzkých uličkách hustě zastavěného historického centra jsme museli zajistit, aby poloha každé památky byla přesná a zároveň dobře čitelná“, dodal. Zadní strana mapového listu je věnována podrobnostem o jednotlivých dílech. Zejména u těch, které si již dnes prohlédnout nelze, jsou popisky doplněné dobovými nákreso a fotografiemi.

Mapa s podtitulem *Průvodce Olomoucí 1919–1989* je k dispozici ve dvou provedeních – jako samostatné dílo i jako součást knihy prof. Pavla Zatloukala *Meditace o městě, krajině, umění*. Oba produkty jsou pro veřejnost k zakoupení na [e-shopu Muzea umění Olomouc](https://e-shopu.muzeum-umeni-olomouc.cz).

Alena Vondráková

Obhájené kvalifikační práce

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Geografický ústav Masarykovy univerzity informuje o vybraných kvalifikačních pracích obhájených v září roku 2020.

Plný text prací je dostupný prostřednictvím univerzitního informačního systému.

Diplomové práce

Virtuální realita jako prostředek kartografické komunikace

Autor: Ondřej Kvarda

Monitoring vlhkostních poměrů půdy metodami dálkového průzkumu Země

Autor: Matúš Hrnčiar

Obrazové mapy v kartografické tvorbě

Autorka: Jana Ambrúsová

Katedra geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci informuje o vybraných kvalifikačních pracích obhájených v roce 2020.

Každá z prací je prezentovaná na webové stránce dostupné z [webových stránek](#) Katedry geoinformatiky UP.

Práce jsou dostupné také prostřednictvím univerzitního [informačního systému](#).

Diplomové práce

Hodnocení vlivu preferencí uživatelů a vybraných doporučení k písmu a popisu v mapách

Autorka: Kateřina Blažková

Kartografická syntéza vybraných témat mluveného nespisovného jazyka na území Česka

Autor: Marek Pospíšil

Bakalářské práce

Tvorba tyflomap pro výuku zeměpisu

Autorka: Kateřina Bečicová

Atlas vybraných demografických charakteristik Česka

Autor: David Čihák

Prostorové vyhodnocení fenoménu brain drain města Olomouce

Autor: Jan Chloupek

Bakalářské práce

Odvození Open Land Cover z databáze Open Land Use a dat DPZ

Autor: Samuel Baránek

Prostorová korelace zón s nízkým výnosem a původních zelených prvků krajiny

Autorka: Alexandra Jeleňová

Návrh grafové databáze zvoleného geografického jevu pro zpracování dotazů adresujících prostorové vazby

Autor: Viktor Kotrle

Zdeněk Stachoň

Hodnocení vlivu znázornění výškopisu na grafickou náplň topografických map

Autorka: Monika Jílková

Prostorové analýzy dat kreativních průmyslů Olomouce

Autorka: Tereza Kačírková

Analýza kvality dat studie monitoringu úspěšnosti zimování včelstev

Autorka: Magdalena Kuchejdová

Mapování změn vegetace ve vrcholových partiích Keprnické hornatiny

Autor: Tomáš Procházka

Mapování vybraných aspektů chovu psů v Olomouci

Autor: Tomáš Vaníček

Webová aplikace pro vizualizaci navštívených míst

Autor: Dominik Vít

Tematický atlas Olomouckého kraje v infografickém provedení

Autor: Jakub Žejdlík

Aktualizace dat dětských hřišť a sportovišť v Olomouci

Autor: Filip Urbančík

Alena Vondráková

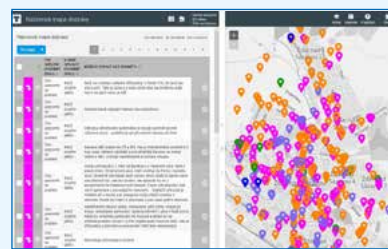
Vytvářejí i vaši studenti zajímavé semestrální, bakalářské, diplomové nebo disertační práce? Informujte o tom ostatní ve Zpravodaji. Kontaktujte, prosím, alena.vondrakova@gmail.com

VEŘEJNÁ ANKETA POMOCÍ NÁSTROJŮ GIS

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Hledáte ideální nástroj pro sběr informací a podnětů od veřejnosti? Tím pravým se zdá být jednoduchý GIS s využitím mapy. Krásným příkladem je *Názorová mapa dopravy Žďáru nad Sázavou* využitá pro nově tvořený Generel dopravy. Ten bude sloužit k tomu, aby položil základy dopravní koncepce města. Více informací na webu [T-MAPY](#).

Martin Čapoun

ZPRACOVÁNÍ STARÝCH MAP VLTAVY

V rámci projektu *Vltava – proměny historické krajiny v důsledku povodní, stavby přehrad a změn ve využití území s vazbami na kulturní a společenské aktivity v okolí řeky* (NAKI II DG18P02OV037) se uskutečnil 18. listopadu 2020 online workshop *Zpracování starých map Vltavy*.

Projekt představuje spolupráci Katedry geomatiky Fakulty stavební ČVUT v Praze s Přírodovědeckou fakultou UK a dalšími externími spolupracovníky.

Záznamy přednášek s doprovodnými prezentacemi jsou přístupné online na adrese <https://vltava.fsv.cvut.cz/workshop>. Zájemci se tak mohou seznámit s průběhem projektu v oblasti zpracování starých map, plánů, fotografií a dalších materiálů do podoby rastrových mozaik, vektorových vrstev v GIS, 3D modelů krajiny a budov, databází zájmových objektů, fotorealistických vizualizací i fyzických 3D modelů zaniklé krajiny.

Růžena Zimová

Z dění v ICA

V posledním čtvrtletí roku 2020 se ukonala dvě zasedání vrcholných orgánů mezinárodní kartografické asociace. Obě proběhla virtuálně v prostředí ZOOM.

Zasedání Executive Committee

V sobotu 17. října 2020 se uskutečnilo **třetí zasedání Executive Committee ICA**. Vedle tradičních bodů programu byly projednávány otázky udělování záští nad kartografickými akcemi, pravidla ICA stipendií, redesignu ICA webových stránek a další.

Hlavními tématy byla příprava společného zasedání EC ICA s předsedy komisí (viz dále) a přeložení 30th International Cartographic Conference ve Florencii z letního termínu kvůli situaci s COVID-19 ve světě.

Pozornost byla věnována i činnostem nových odborných skupin ICA (Cartography and Sustainable Development, Cartographic Body of Knowledge, History of ICA, Digital Transformation of National Mapping Agencies) a vyhlášení nového ročníku soutěže dětské kresby Barbary Petchenik.

Společné zasedání Executive Committee s předsedy ICA komisí

V sobotu 24. října 2020 se uskutečnilo společné zasedání Executive committee ICA

s předsedy všech komisí a pracovních skupin. Na programu bylo nejenom vzájemné informování o činnostech obou stran, ale především **projednání organizačních aktivit** ve složitém celosvětovém pandemickém období. Prezident ICA Tim Trainor přednesl zprávu o činnosti ICA v roce 2020 a seznámil účastníky se závěry jednání exekutivy. Prof. Georg Gartner shrnul výsledky analýzy současných publikačních aktivit ICA a publikační plány komisí. Předsedové komisí a skupin informovali o naplňování výzkumných aktivit a plánovaných aktivitách v nejbližším období.

Rozsáhlá diskuse se týkala termínu a koncepce International Cartographic Conference 2021, která se musela posunout z plánovaného termínu v polovině roku 2021 na prosinec 2021.

Všichni zúčastnění ocenili práci všech kartografů činných v ICA v době koronavirové pandemie a vyjádřili přání, aby se opět mohli setkávat na odborných kartografických akcích a u společných projektů.

Vít Voženílek

INFORMACE

GIS DAY 2020 NETRADIČNĚ

ČLENSKÉ
OKENKO

Tradiční akce GIS Day se na Geografickém ústavu Masarykovy univerzity v Brně konala z důvodu celostátních protipandemických opatření v netradičním formátu, a to v online podobě prostřednictvím platformy MS Teams.

Organizátoři připravili zhruba třicetiminutové přednášky na témata:

- Pandemie COVID-19 očima geografů: o tom, jak využít volně dostupné zdroje dat ke studiu vlivu pandemie na každodenní život ve městech,
- GIS podpora pro koordinační centrum dobrovolníků MUNI: základy tvorby jednoduchých webových map s velkým impaktem,
- Mapy v medicíně: projekt Missing Maps, o mapování nedostupných lokalit pro Lékaře bez hranic, ukázka mobilní aplikace MapSwipe.

Zdeněk Stachoň

SMUTNÁ ZPRÁVA

Zemřel prof. Ing. Lubomír Lauermann, CSc.

12. října 2020 opustil naše řady zakládající, dlouholetý a čestný člen naší společnosti, prof. Ing. Lubomír Lauermann, CSc. Opustil nás ve svých 92 letech, ale opustil nás tak náhle, že mnohé z nás svým odchodem velmi překvapil. Na tomto místě bych nechtěl připomínat jeho veliké zásluhy o rozvoj kartografie a geografie, zejména vojenské, ani jeho odborný profil, který je možné nalézt na [stránkách naší společnosti](#). Chtěl bych spíše vyjádřit osobní pocity, protože jsem s panem profesorem ušel velký kus cesty v profesním i osobním životě.

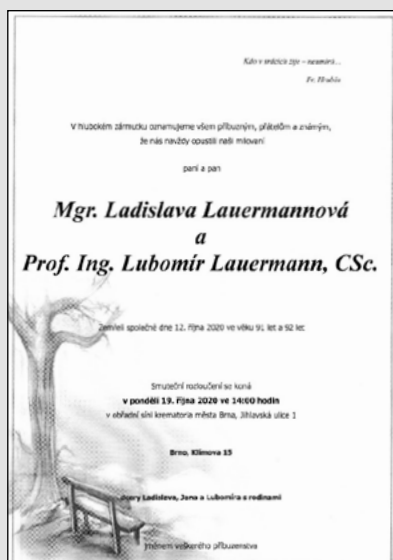
Profesor Lauermann byl vzácný člověk, který mě mnoho naučil. Nejen jeho milovanou kartografií a geografii, ale i styl chování, jednání a postojů k životu. Setkával jsem se s ním jako jeho student, potom jako kolega a nakonec jako jeho nadřízený. Ve všech pozicích, které jsme vzájemně měli, jsem vždy oceňoval jeho upřímnost, kolegiální a ochotu dělit se o své bohaté poznatky a vědomosti. Měl rád studenty a dovedl je

nadchnout pro řešení složitých problémů. A studenti to cítili. Většina z nich ho za to měla upřímně ráda a rádi se s ním setkávali i po absolvování školy.

Verše Františka Hrubína *Kdo v srdcích žije, neumírá...*, které jeho rodina vybrala na smuteční oznámení, přesně vystihují i mé pocity. Pan profesor nás sice opustil, ale v našich srdcích (a to si dovoluji napsat i za své kolegy ze školy), zůstane stále. A já si i nadále budu občas na přednáškách říkat, jak by to asi teď těm studentům vysvětlil Pan Profesor. Chtěl bych se poklonit památce mého učitele jako jeho žák i jako prezident České kartografické společnosti. Komunita českých kartografů ztrácí v osobě pana profesora jednoho z nejaktivnějších členů, který českou a československou kartografií obohatil o řadu nápadů, postupů a zkušeností. Bude nám moc chybět.

Čest jeho památce!

Václav Talhofer, prezident ČKS

Milan Konečný: vzpomínky prezidenta

V minulém Zpravodaji ČKS jsme přinesli příspěvek čestného člena ČKS prof. Milana Konečného k výročí 35 let vydání první GIS učebnice. A i když zde zaznělo, že ani několik čísel Zpravodaje ČKS by nestačilo na otištění jeho profesního Curriculum vitae, přinášíme slíbený druhý příspěvek, kde se sám autor (na žádost redakce Zpravodaje) pokusil o shrnutí alespoň těch nejvýznamnějších okamžiků.

Text o mém prezidentství je koncipován jako osobní zážitky, prožitky a vzpomínání, jak věci, které řešíme právě teď, začínaly. Nejde o historický či statistický přehled. Na to by nestačila celá kniha.

Kde jsem vlastně začal? Určitě reakcí na cestu s rodiči počátkem 60. let na dovolenou v Rumunsku, kde jsem v Konstantě a Mamaia poprvé viděl moře. Tatínek tehdy rozhodl, že auto ne, ale vezmeme děti do zahraničí (on i maminka učili mj. zeměpis a češtinu). Jeden den jsme vyjeli ze Vsetína a já se ten druhý probudil v nedožrtné Velkouherské nížině a hraniční stanici Bihárkeresztész. Geograficky příjemný šok. Žádné valašské hory. Pak jsme ještě autem objeli Jugoslávii a pak jsem už jezdil jako student i sám. Klíčová byla také **účast na geomorfologické části IGU** v roce 1976 na Ukrajině, kam jsem se dostal díky prof. Jaromíru Demkovi a také milé paní z ČEDOKu Míle Podmelové, která zařídila letenku těsně před odletem. Největším zlomem pak byla **konference IGU v Japon-sku**, kde jsem poprvé uviděl Západ. Musím vzpomenout opět lidi, kteří mi cestu umožnili (cestovné a ubytování platili japonští organizátoři) a pomáhali buď svými znalostmi nebo podporou. Profesori Jaromír Demek a Miloš Nosek, „šéfka mapovny“ paní Bílá a pak Japonci (prof. a prorektor Tsukuba Univerzity Masami Ichikawa, Ahihiro Hara a další). Při zmiňovaných i budoucích cestách mně neobyčejně pomohla i Dr. Miluška Vaculíková (později provdaná Pavlíková), vedoucí oddělení zahraničních styků na Rektorátu MUNI.

Po návštěvě Japonska jsem už přesně věděl co chci dělat a vědecká práce a poznání světa v tom hrálo hlavní roli.

Od začátku 80. let jsem pracoval v několika **komisích ICA**: vzdělávání, používání map, standardizace, teorie kartografie. V roce 1984 jsem se poprvé dostal na evropský Západ, a sice na základě pozvání prof. Wolfganga Kainze na **EuroCarto v Graz**, Rakousko. Byly tam i dvě známé slovenské kartografky z „dílny“ prof. Jozefa Krcho, Dr. Eva Mičietová a Ing. Helena Mitášová. V průběhu jednání jsem si dodal odvahu a na kousku papíru napsal tehdejšímu prezidentovi ICA, tehdy pro mě neznámému, později blízkému příteli Joelu Morrisonovi (USA) nabídku na zorganizování stejné konference v Brně. Byl překvapen, osobně mě neznal, viděli jsme se jen na předchozí ICC v roce 1982 ve Varšavě. Později, asi za dva roky, překvapil on mě, když mi organizaci nabídl. Netušil, že je to moje první konference, kterou dávám dohromady.

Z vědeckého hlediska pro mě byla konference **EUROCARTE VI v roce 1987 v Brně** důležitá. Podařilo se mi na ni dostat Dr. Davida Bickmore (UK), zakladatele myšlenky Global Databases, která vzápětí vyvolala iniciativy vedoucí k současným globálním projektům. O konferenci hodně psal brněnský i český tisk. V zákulisí nám bylo nejvíce vyčítáno, že je konference v angličtině. Konference umožnila kontakt špičkových našich a zahraničních odborníků.

Úspěch konference mi pomohl k cestě na **ICC v Morelia, Mexico v roce 1987** (foto). Byl jsem členem československé delegace vedené doc. Miroslavem Mikšovským a poprvé společně s ním letěl přes oceán do Ameriky. Po denní zastávce v New Yorku, kde jsem mj. navštívil dnes už neexistující Twins, jsme pokračovali do Mexico City. Mirek pak pokračoval další den letadlem a já ve stejnou dobu, i přes varování naší ambasády (z finančních

důvodů) autobusem, cíl Morelia. Obavy pramenily z toho, že na řadě míst v Mexiku jsou retardéry bránící autobusům v rychlé jízdě. Na venkově toho ale zneužívali místní loupežníci, kteří autobusy přepadávali. Naštěstí jsem měl jenom kufr s konzervami, minimální finance (tak se tehdy cestovalo) a ošacení, takže jsem se ani moc nebál. Dvě indiánské babičky cosi pokuřovaly, až po letech jsem se dozvěděl, že to byla marihuana. Noční jízdu zpestřovaly občasně závody s autobusy jiných firem. Brzy ráno jsem se probudil v Morelii a přesunul se pěšky do skromného hotelu. Mirkovi několikrát odložili let. Noc strávil na letišti a přiletěl až dopoledne, několik hodin po mně. Za to viděl sopku Popocatepetl. I tak se někdy cestuje. V Morelii jsem se účastnil jednání celé řady komisí a získal představu, co to je ICA.

Československo bylo od roku 1990 v ICA reprezentováno Kartografickou společností ČSFR, která v roce 1993 zanikla; tím došlo k dočasné ztrátě našeho členství v ICA, které bylo obnoveno až na X. valném shromáždění ICA, konaném v roce 1995 v Barceloně, kdy se Česká republika i Slovenská republika staly řádnými členy ICA. Aktivita ČR ale neochabovala a důkazem bylo **mé zvolení do funkce vice-prezidenta ICA**. Vážil jsem si zvolení, ale současně měl pocit nespravedlnosti, poněvadž doc. Miroslav Mikšovský, který moudře vytvořil Kartografickou společnost ČR, do ICA nás vlastně přivedl a dlouho úspěšně předsedal naší kartografické společnosti s moudrostí a elegancí jemu vlastní a pracoval v komisích ICA, nebyl dvakrát zvolen o jediný hlas. Ale Mirek měl z mého zvolení stejnou radost, jako kdyby vyhrál sám, a považoval to za veliký úspěch československé i české kartografie.

V rámci prvního období jsem realizoval celou řadu cest a také organizoval semináře či konference v ČR. Sloužil jsem pod prezidentem prof. Michaellem Woodem ze Skotska. Měl jsem na starost komise Teoretická kartografie a Komise pro standardy (později SDI).

Druhé viceprezidentské období započalo v roce 1999 v Ottawě, Kanada. Byla to dobře organizovaná konference, která názorně dokumentovala výjimečné postavení Kanady jako mocnosti ve světové kartografii, geoin-

ICC Morelia, Mexico, 1987: předseda Kartografické společnosti doc. Miroslav Mikšovský a Dr. Milan Konečný

formace a DPZ. Kromě bohatého vědeckého programu nebyla nouze o pikantní situace. Vše začalo už při zahajovacím ceremoniálu. Seděl jsem před pódiem za prezidentem Mike Woodem ve 2. řadě spolu s vice-prezidentem David Rhindem a slyšeli jsme rozhovor členů kapely jednoho indiánského kmene, kterým se po příjezdu do Ottawy ztratila polovina členů, přesto jejich hudební a pěvecký projev zaujal. Nebo při závěrečné recepci si s námi íráňští účastníci vyměňovali pokrmy z vepřového masa za zeleninové či sladké. Nejvíce a s hrdostí si ale pamatuji, že jsem v Ottawě zastupoval jak ČR, tak i SR. Původně jsem už ani kandidovat nechtěl, měl jsem hodně práce na univerzitě, vedl jsem řadu vědeckých projektů, přijímal hosty z celého světa a také učil a vedl bakalářské, magisterské, diplomové a doktorské práce. Navíc jsem za rozvoj geoinformatiky na MUNI zodpovídal jako předseda oborové komise a některá léta vedl až 11 doktorandů. Sílu, abych to Mirkovi Mikšovskému vůbec naznačil, jsem ale nikdy nenašel. Od roku 1999 byl prezidentem ICA Bengt Rystedt (SWE). Oficiálně jsem měl na starosti spolupráci se sesterskými globálními a regionálními organizacemi a zodpovídal za komisi Children Cartography a Standards (později SDI), ale spolupracoval jsem i s řadou dalších komisí.

Moje aktivity se zněkolikanásobily. Pokračoval jsem v organizaci **série konferencí GIS Brno** (spolu s Dr. Mirkem Kolářem a Dr. Jarmilou Brázdilovou), kde vždy byla silně zastoupena kartografická složka, účastnil se na řadě dalších světových konferencí (WSSD Johannesburg, Jižní Afrika, U.N. The Global Mapping Forum 2003 na Okinawa, Japonsko, aj.). Poznání dalších významných světových iniciativ a konferencí (GSDI, Global Mapping, Digital Earth), v Evropě pak AGILE (kterou jsem v roce 2001 se svým týmem organizoval v Brně), v EU aktivity směřující k vybudování Informační společnosti, aj. mě někdy až zběsile vychovávaly a utvářely. Poznával jsem svět a pohyboval se mezi Čínou, Japonskem, Kolumbií, USA s Kanadou.

Pro můj rozvoj byla významná i **konference ICA v Pekingu v roce 2001**, kde jsem vedl celou sekci s účastí významných čínských specialistů (legendárních akademiků Chen Shupenga a Gao Jun). Jednání se účastnila i česká delegace (foto).

O mém **rozhodnutí kandidovat na prezidenta** jsem začal opatrně uvažovat až v roce 2002 při tradiční inspekční návštěvě Executivy ICA v místě příští Mezinárodní kartografické konference (ICC), v tomto případě v Durbanu, Jihoafrická republika. Pracovali jsme od rána do večera, prošli všechny místnosti a prostory, jednali s místními organizátory (Dereka Clarka jsem znal už z dřívějších aktivit ve

Velké Británii). Pobyt měl i neoficiální část. Při večerních posezeních jsem si vyslechl rozmanité historky a zkušenosti z nedávné historie ICA a dozvěděl se i jména možných kandidátek resp. kandidátů. Ne se všemi jsem měl přesvědčivé zkušenosti; zvažoval jsem podrobně jejich potenciál vést ICA a při vší skromnosti došel k závěru, že bych to určitě dokázal lépe a také bych byl schopen přinést pro ICA něco nového. Po návratu jsem se svěřil předsedovi naší společnosti doc. Mikšovskému a chtěl se ubezpečit, že má myšlenka není příliš ambiciózní; potřeboval jsem poradit. Mirek se tvářil, jako by s takovou zprávou počítal už dávno, a od té chvíle bral moji kandidaturu jako jasnou a neměnitelnou věc.

O atmosféře před a při vlastní volbě a celkové strategii a taktice jsem nikdy veřejně nemluvil, ale komu jinému, než členům naší společnosti, která mě vychovala a podporovala (včetně sesterské slovenské kartografické společnosti vedené v těch letech doc. Milanem Hájkem s pomocí doc. Jozefa Čižmára ze Stavební fakulty v Bratislavě a dalších slovenských kartografů), bych měl odkrýt roušku tehdejších událostí? Když nakonec očekávání kandidáti **do boje o prezidenta** nešli, objevil se v poslední chvíli „překvapivě vzhledem k předchozím prohlášením“ jako kandidát dosavadní prezident prof. Bengt Rystedt. Kolega Dr. Karel Staněk, pobývající tehdy na stáži ve Finsku, mě stále povzbuzoval, že je situace pro mě dobrá, ale těsně před volbou, už v Durbanu, mi smutně řekl, že skandinávské země, jako to dělají často, a i země Beneluxu, budou podporovat švédského kandidáta. Odvětil jsem, že jsem i na neúspěch připraven, ale už to zkusím. Celý pobyt v Durbanu jsem volbě přizpůsobil. Žil jsem v pevném denním režimu, v 7 hodin jsem běhal nebo se procházel kolem pláže, kde bylo na rozdíl od centra města bezpečno. Už během snídaně, kde jsem potkával řadu delegátů a ihned po ní, jsem tvrdě pracoval, podporován zkušenými a uznávanými odborníky, předsedou ČÚZK doc. Jiřím Šimou a doc. Miroslavem Mikšovským. Oba jako předsedové ČÚZK či naší kartografické společnosti hovořili s dalšími předsedy, kteří o novém prezidentovi hlasují. Mluvili jsme s téměř všemi delegacemi (kromě švédské) a objasňovali, co chceme v ICA zlepšit a jak ji rozvíjet a vést. Cítil jsem ze všech stran podporu. Den či dva před volbou bylo vystoupení kandidátů. Při tom mém se zasekl

Konference ICA v Pekingu v roce 2001, zleva Ing. J. Kučera, doc. M. Mikšovský, doc. M. Konečný

počítač v sále, ale díky prof. Voženílkovi se ho podařilo dostat do stavu, že jsem nakonec mohl členy Valného shromáždění informovat o svých záměrech a plánech. Asi mi hodně pomohla i účast na večeři ve vyhlášené rybí restauraci v přístavu, kde nám pod okny vyjížděly na moře rybářské lodě provázené silným zvoněním starobylého zvonu. I tam jsem ještě diskutoval se zástupci delegací, které jsme tam s Mirkem i Jiřím náhodně potkali.

Přišel den volby. V duchu jsem zvažoval všechna pro a proti. Věděl jsem, že protikandidát nenavštívil před volbou řadu zemí v Asii a jiných oblastech jako já. Mé návrhy a řešení a také argumenty pro obranu postavení a posílení kartografie ve světě byly kladně přijímány. Hlavně jsem měl vnitřní pocit, že jsem pro úspěch udělal vše.

Při vlastní volbě jsem seděl na pódiu a po očku sledoval počínání volební komise a narůstání hromádek hlasovacích lístků. Jedna byla značně vyšší, než ta druhá. **Vyšlo to.** A dost výrazně navíc, později se mluvilo o 10 až 12 hlasech, ale to potvrdit nemohu, takovou informaci jsem nikdy nedostal a ani ji znát nechtěl. To je tradice a způsob při volbě prezidenta ICA. Podíval jsem se dozadu do sálu, kde jásali Mirek, Jiří a Vít, a později i další členové naší delegace (např. vojenské topografické služby). Zahráli mně českou hymnu, při níž jsem pochopil, proč sportovci, když dostávají medaile, pláčou. I já jsem byl naměkko což později překryla radost z úspěchu a mnoha gratulací. Jako poslední mně gratuloval protikandidát, jemuž jsem nabídl veškerou spolupráci a kooperaci, ale už tam jsem viděl, že je neúspěchem silně zasažen. I další léta jsem spolupracovali, ale ten přátelský náboj už tam nikdy nebyl, spíše naopak. Ano, při vítězstvích se také něco ztrácí.

Úspěch jsme oslavili hned po následném Closing Ceremony a první schůzi Executive Committee, kde jsem také po krátké diskuzi

navrhl úlohy nových viceprezidentů. Těmi byli v tajné volbě zvoleni: William Cartwright (Australia), David Fairbairn (UK), Ramón-Lorenzo (Spain), Robert McMaster (USA), Haggai Nyapola (Kenya), Vladimir Tikunov (Russian Federation), and Kirsi Virrantaus (Finland). Sluší se dodat, že generálním sekretářem a členem ExCom i s odpovědností za finanční operace byl znovuzvolen Ferjan Ormeling z Nizozemí.

Prozradím, že po skončení oficiálních náležitostí jsme pili skvělé víno ve stánku španělské delegace propagující konferenci v A Coruna (La Coruna v roce 2005), a později v hotelovém baru. Také vzpomínám, že první blahopřání přišlo od Ing. Václava Slabocha, ředitele VÚGTK ve Zdíbech a prof. Bohuslava Veverky z ČVUT Praha a pak od řady dalších. Díky Bohuslavovi se zpráva objevila i v ČTK. „Moji lidé“ v Laboratoři a řada přátel z oblasti vědecké i aplikační doma i v zahraničí také nešetřili radostí a chválou, ale našli se i jedinci, kteří se vyjádřili ve smyslu, že: „budeme dělat, že Milan prezidentem není“. Myslím, že se za to stydí dodneška.

Začalo nové, **krásné, ale pracovníě hodně těžké období**. Od počátku jsem prohlašoval, že chci být prezidentem jen jedno období, ale věnovat funkci maximum sil. Nelíbilo se mně, že v minulosti byli někteří funkcionáři na vrcholu až 20 let, organizace tím ztrácela dynamiku a lidi s novými nápady.

Hlavní cíle coby nového prezidenta jsem formuloval v rozhovoru pro ICA News č. 42, 2004, jež je dostupné v Archivu ICA (s Graciélou Metternicht) a v rozhovorech pro mezinárodní média Jacques Sipkes (GIM World).

Profesorka a editorka Graciela Metternicht se mně zeptala, co jsem už v ICA udělal a co dělat chci jako prezident. Vypíchl jsem několik bodů. Chtěl jsem pokračovat v posilování úlohy kartografie v rámci globálních datových projektů, které tehdy startovaly, a objasňování specifických úkolů kartografie v rámci geoinformačnické světové komunity (např. krátce po volbě jsem organizoval 3rd International Symposium on Digital Earth in Brno s názvem „Digital Earth - Information Resources for Global Sustainability“). Zdůraznil jsem, že budu dbát o účast ICA v hlavních světových a regionálních/místních iniciativách, což vše znamená být připraven a informován o současném stavu a mít promyšlenou koncepci role ICA. Velkou motivací, možná ambiciózní, je být součástí globálního úsilí o udržitelný rozvoj; definovat v něm naši roli a připravit naše členy na plnění úkolů potřebných k tomuto účelu pomocí vhodných kartografických metod a nástrojů (problematice jsem věnoval pozornost v keynote na ICC v Moskvě a navázal na ni i prezident Menno Jan Kraak a zejména na ni v současnosti ICA reaguje

odezvou na Agendu 2030 a Sendajský rámec). Například v souvislosti s technologickými nástroji, jako jsou GIS a GPS, může kartografie konečně realizovat jeden ze svých starých snů o kognitivní a individuální úrovni zpracování dat, vizualizaci a komunikaci. Mohlo by to pomoci vyřešit mnoho stávajících a potenciálních problémů s podporou nejnovějších technologií a přinést výsledky vyšší kvality.

Upozornil jsem, že pochopení našich přístupů znamená znát nejen technologii, ale také pochopit široké důsledky problémů, které je třeba vyřešit. Například v oblasti včasného varování je používání map požadováno na vysokých politických a řídicích úrovních, ale tyto mapy často nejsou standardizovány, chybí jim legendy pro snadné srovnání mezi mapami a jejich obsah a znalosti je obtížné zahrnout do širších procesů.

“Kartografie musí být schopna definovat své vlastní postavení ve společnosti založené na informacích/znalostech, přizpůsobit kartografické dovednosti a znalosti novým podmínkám a navrhnout vlastní řešení.

V národních mapovacích organizacích nebo agenturách je velmi důležité orientovat se na uživatele, nabízet nové digitální kartografické produkty nebo uživatelsky přívětivé aplikace, často ve spolupráci se soukromým sektorem. ICA má několik úspěšných nástrojů, jako jsou kartografická vizualizace, standardy prostorových dat, mapy a internet, kartografická generalizace, aj. a nově všudypřítomné mapování, které nabízí řešení pro každodenní, řekněme „kartografický život“. Jsem rád, že se za tyto názory mohu plně postavit i po 16 letech.

Prozradil jsem také, že se výkonný výbor ICA snaží připravit a realizovat změny a učinit organizaci dynamičtější. Na našem prvním setkání, které se konalo v Praze v lednu 2004, jsme zahájili implementaci myšlenek tehdejšího **Strategického plánu ICA** a požadavků zaslaných našimi členy. Chtěli jsme být co nejbližší a pomáhat řešit problémy jak členů ICA (tehdy často národních mapovacích organizací), tak i jednotlivých členů, či jejich skupin, a to všude na světě. Proto jsem se hned na to zúčastnil České a Slovenské kartografické konference v Banské Bys-

trici, poté se setkal i s německými kartografy a udělil prof. Ulrichu Freitagovi ICA Award v Berlíně. Velmi důležitý byl vznik nových konferencí, v netradičních regionech, které trvají dodnes a vedou si znamenitě (Bulharsko, Rusko – Novosibirsk)

Již v květnu roce 2004 jsem se jménem ICA zúčastnil kongresu **Geomatica 2004 v Havaně** (přes embargo se také dostavil známý americký kartograf Hall Moellering). Akce se konala v Palaciode Convenciones ve dnech 10. až 14. května 2004. Zastupoval jsem oficiálně coby prezident ICA. Konferenci organizovala Dr. Tatiana Delgado Fernández a její kolegové z GeoCUBA. Oceňovali jsme srdečnost přijetí i kubánský folklór. Před kongresem proběhlo minisetkání komise ICA pro standardy prostorových dat, které se konalo ve dnech 7. až 9. května 2004, na El Conde de Villanueva v Habana Vieja, historické koloniální části Havany. Účastnil jsem se také jednání Kubánské kartografické společnosti na tamním Geografickém ústavu. Překvapilo mě, že mladý náměstek ministra informatiky, jehož jméno jsem už zapomněl, připravil Internet Café, které bylo první dny navštěvováno pouze zahraničními návštěvníky, ale poslední dny nabito těmi místními. Náměstek měl skvělý přehled o světové situaci. Účast čítala cca 200 lidí, řada z nich byla z Jižní a Latinské Ameriky a i pro Evropany byla konference levná. Zajímavé bylo také udělování víz na kubánském velvyslanectví v Praze. Aby účastníci neměli později problémy v USA (bylo embargo), do pasu nic nepsali a dávali vízum na úzkém papírku. Také vzpomínám, že i když mně garantovali doručení zavazadel až do Prahy, musel jsem na letišti v Mexico City hledat s místním zřízcencem svůj kufr dvě a půl hodiny a vyplatilo se to.

3. března **2005 v sídle OSN** ve Vídni jsem jménem ICA podepsal smlouvu s ředitelem Úřadu pro vesmírné záležitosti OSN Sergio Camacho-Lara.

ICA Prezident Milan Konečný a ředitel Úřadu pro vesmírné záležitosti OSN Sergio Camacho-Lara po podpisu smlouvy o spolupráci (2005)

Na jaře roku 2005 jsem podepsal také smlouvu s generálním sekretářem Santiago Borrero, z Kolumbie a zúčastnil se konference k 77. výročí založení organizace PAIGH (Panamerican Institute of Geography and History) v Mexico City. V červenci 2005 pak v La Coruna dohodu o spolupráci mezi ICA a Mezinárodní skupinou GIS (GISIG).

Nejvýznamnější a jak se později ukázalo, i historickou událostí pro ICA, byla **22. mezinárodní kartografická konference v La Coruna** spolu s mimořádným zasedáním Exekutivy ICA, která proběhla v týdnu od 11. do 15. července 2005. Konference se konala pod čestným předsednictvím Jeho královské Výsosti knížete z Asturie a statisticky zaznamenala rekordní úspěchy. Akce se zúčastnilo 1 600 účastníků z 98 zemí, které kromě ústních a posterových prezentací zahrnovaly mezinárodní výstavu map, soutěž dětských map Barbary Petchenik, obchodní výstavu, orientační běh, workshopy komisí a setkání; a spousta společenských akcí a exkurzí. Pro mě to byla nejlepší konference ze všech, jichž jsem se zúčastnil. Dokonce překonala i tu první v Morelii v roce 1987, i Durban v roce 2003, kde jsem byl zvolen prezidentem.

Její vědecká náplň, propagace, podpora účasti studentů a mladých vědců, zastoupení téměř 30 generálních ředitelů či jejich zástupců mapových služeb (v Moskvě klesla na polovinu a dále se jen zmenšovala); práce s tiskem a společenská prestiž, vše skvěle fungovalo. Konference co do úspěšnosti dosáhla neuvěřitelných čísel: počet účastníků na stáncích na komerční výstavě 4 262, ústní prezentace 500, posterové prezentace 201, počet technických zasedání 150, počet vystavovatelů 564, Mezinárodní výstava map (zobrazené projekty) 1200. Navíc, vše se odehrávalo v nově otevřeném Conference Venue in La Coruna, s příjemnými zasedacími sály i prostorami pro přestávky s kávou, které byly současně využívány k nejnovějším informacím. Takové prostředí a jeho funkční využití jsem nikdy předtím, ani potom, už nenašel.

Na slavnostním otevření jsem mj. řekl:

“ICA je globálně fungující nepolitická a nevládní organizace, která dělá vše pro to, aby se vypořádala s globálními problémy nebo aby je pomohla vyřešit. Více jak 20 komisí a pracovních skupin organizuje diskuze a koordinuje úsilí řešit přeshraniční a mezidisciplinární témata výzkumu odpovídajících výzvám výzkumu současného světa.

A v jedné z částí, dodal: „ICA také velmi pečlivě sleduje vývoj v SDI (NIPI). Cítíme, že máme licenci hovořit k tomuto tématu,

protože první nepočítačové SDI vytvořili Abraham Ortelius a Gerhard Mercator, kteří ve svých světoznámých atlasech shromáždili všechny informace o známém světě na konci 16. století podle stejných měřítek a legend. Často říkám: tam, kde SDI končí, začíná kartografie, a také říkám, že chceme vylepšit řešení velmi komplikovaných problémů pomocí přístupu k datům při dodržování legislativních podmínek (např. projekty COPERNICUS, resp. GMES, a INSPIRE). Věřím, že uživatelé, zákazníci a široká komunita ocení informace přicházející ve vizualizované formě, srozumitelné, jasné a pravdivé. S potěšením mohu říci, že i v této oblasti dramaticky narůstá kartografický profil, kterému budeme věnovat pozornost při každém jednání.“

S odstupem několika měsíců jsem ocenil velký vliv, který tato konference měla na naši komunitu a také na další GI a neGI komunity po celém světě. Obrovská práce Ramona Lorenza, jeho ženy a celého týmu zviditelnila kartografii mezi světovými vědeckými událostmi. Osobně nikdy nezapomenu na hromadné skandování Milan, Milan, Milan, při závěrečné venkovní recepci, jako poděkování za podporu a příkladnou spolupráci.

Poprvé v historii ICA se také stalo, že jsme z rozhodnutí výkonného výboru během dvou let uspořádali mimořádné Valné shromáždění, hlavně za účelem projednání nedokončeného bodu z Durbanu, jímž bylo rozhodnuto o (ne-)přidání podtitulu k názvu ICA, jak to učinila např. ISPRS. Hlasování národních delegátů však rozhodlo, že naši členové upřednostňují zachování tradiční značky Mezinárodní kartografické asociace (více ICA News, č. 45, 2005).

V srpnu 2005 jsem reagoval na **pozvání prezidenta ESRI Jacka Dangermonda** a navštívil USA. Měl jsem tu čest, že jsem s ním před 12 000 delegáty výroční konference ESRI uvedl novou společnou knihu ICA a ESRI s názvem „Děti mapují svět: výběry z soutěže Barbary Petchenik Children's World Map Competition“.

Na 26. října 2005 jsem byl znovu pozván Jackem Dangermondem a Lewem Nowogrodskim, abych přednesl hlavní projev na jubilejním 20. EUC (Evropská konference uživatelů ESRI) ve Varšavě. Přednesl jsem hlavní projev na téma **Kartografie a SDI svět: role, místo a potenciály**. Téma bylo považováno za zajímavé, protože několik delegátů si vyžádalo kopie projevu. Velmi příjemné pro mě bylo také setkání s legendou GIS, Dr. Rogerem Tomlinsonem z Kanady, s nímž jsem se později spřátelil.

Z Polska jsem odletěl do litevského Vilnius na konferenci pořádanou Komisí pro teoretickou kartografii (organizovanou Giedre Bey-

coné a Alexandrem Wolodtschenkem). Cílem konference byla úloha kartografie v sociokulturním výzkumu. Konferenci doprovázela velká diskuse a sdílení znalostí.

Hektický a co do ICA výsledků velmi **plodný byl rok 2006**. Začal právě jednou z nových konferencí v regionu Balkánu, Bulharsku, ale organizátoři vždy oslovovali globální audienci, nikoliv pouze regionální. První, českými účastníky hojně navštěvovaná konference Cartography and GIS (organizovaná prof. T. Bandrovou a M. Konečným), zahájila svoji dlouhou sérii v lednu 2006, v populárním zimním středisku Borovets. Byla to velmi dobrá zpráva pro kartografickou komunitu, že Bulharsko zahájilo novou sérii konferencí zaměřených na kartografii a GIS za účelem shromažďování znalostí a informací o nových úspěších kartografie v kombinaci s GIS na Balkánském poloostrově a v širším regionu. Program byl po vzoru informatických konferencí v ČR přizpůsoben tak, aby účastníci mohli využít i skvělých místních přírodních podmínek. Konference pokračují, ale už na černomořském pobřeží, příští je v červnu 2021 v Nessebaru.

Další významným kongresem organizovaným od dubna roku 2005 je **GEO-Siberia** v Novosibirsku. Využívá koncepce InterGeo v Německu a kombinuje veletrh technologií s vědeckými konferencemi. Je zaměřena na geodézii, kartografii, geologii, geofyziku, správu nerostných zdrojů, půdy, katastr nemovitostí, správu lesů, GIS, aj. Je mj. organizována novosibírským Veletržním výstavním centrem a Sibiřskou státní akademií geodézie, mladší sestrou MIIGAik z Moskvy (SSGA, dnes SSUGT). ICA, ISPRS a FIG zde mají dlouhodobě účast na nejvyšší úrovni (prezidenti nebo SG). ICA komise **Kartografie pro včasné varování a krizové řízení** už více jak 10 let organizuje speciální konference věnované v minulých letech uvedeným činnostem v éře Velkých dat.

25. března 2006 jsme uspořádali **seminář o kartografii pro země Perského zálivu**, zejména pro Spojené arabské emiráty. S generálním tajemníkem Ormelingem jsme informovali účastníky o ICA a jejích aktivitách, výzkumné agendě, účasti na globálních, regionálních a místních projektech po celém světě. Hlavním tématem semináře byla diskuse o možné spolupráci mezi ICA a institucemi, jako je GIS centrum v Dubaji, vedené Dr. Mohammed Al Zaffin, a časopisy GIS Development a CSDMS (oba z Indie).

Necelých 18 hodin po svém projevu v Dubaji jsem se zúčastnil slavnostního zahájení Třetí mezinárodní konference o včasném varování, kterou uspořádala OSN a organizace Mezinárodní strategie pro snižování katastrof (ISDR) v německém Bonnu ve dnech 27.–29. března.

Na této akci jsem se poprvé zúčastnil jako prezident ICA v roce 2003 a znalosti, které jsem tam získal, mě inspirovaly k vytvoření nové pracovní skupiny ICA pro včasné varování a mapování krizového řízení. Konferenci navštívil také pověřenec OSN pro řešení důsledků katastrof (tsunami) a bývalý prezident USA Bill Clinton, který přednesl povzbudivou řeč o situacích a potenciálech včasného varování a zvládání katastrof a také často zmínil potřebu přesného mapování nebezpečných míst a oblastí. ICA se prezentovala posterem s názvem „Kartografie a geoinformatika pro včasné varování“.

A něco hodně osobního. Dne 5. května 2006 jsem byl Brazílskou kartografickou společností (SBC) honorován **Rytířem brazilské kartografie**. Akt proběhl na vojenské základně v Niteroi, naproti Rio de Janeiro. Dlouhá brazilská hymna skončila na sekundu přesně se západem Slunce. Krásná vojačka mně pověsila medaili kolem krku už za příjemného přití. Samozřejmě, že si jejího atraktivního vzhledu všiml i nepřející kamarádi a mluvili pak hlavně o ní. Ale vážně řečeno, moc jsem si tohoto vyznamenání vážil a vážím. Jen v jedné věci jsem Brazilcům nevďečný. Při sportovních zápasech fandím pořád našim.

Ve dnech 14.–15. září 2006 jsem se zúčastnil prestižního **výročního fóra Western Australia Land Information System (WALIS)**, které se konalo ve městě Perth v Austrálii. Poprvé tuto akci ICA podporovala. Byl jsem požádán o hlavní projev na téma „Kartografie dnes: Potenciály, úkoly, výzvy“. Ukázalo se, že cca 1500 účastníků konference se velmi zajímalo o naše myšlenky na současný stav a další vývoj kartografie, protože většina z nich se specializovala na oblast geodézie, dálkového průzkumu Země, geoinformatiky/geomatiky a fotogrammetrie. Projev přitahoval velkou pozornost. Moje přání, aby se hlavní výsledky fóra WALIS později promítly do dalších aktivit ICA, se naplnily. Během svého pobytu v Perthu jsem se také setkal s ICA News

Přehled prezidentů ICA od roku 1987 do roku 2011 (zleva Michael Wood, William Cartwright, Fraser Taylor, Bengt Rystedt, Milan Konečný).

editorkou, prof. Graciélou Metternicht, která po osmi letech z této pozice odstoupila. Poděkoval jsem jí za práci v jejím domovském prostředí.

Ve dnech 23.–25. října 2006 se v Soulu konalo **SMF/UPIMAP 2006** (Společné sympozium metropolitního fóra v Soulu a druhý mezinárodní workshop o všudypřítomném, všudostupném a internetovém mapování). Tuto úspěšnou konferenci spoluorganizovaly komise ICA pro Všudypřítomné mapování a Mapy a internet. Vedoucími konference byli předsedové těchto dvou komisí.

Konec mého prezidentství se blížil a spolu s výkonným výborem jsem začali organizovat ICC v Moskvě, 2007. Po funkci past-prezidenta v letech 2007–2011, kdy jsem s výsledky ICA příliš spokojen nebyl, jsem začal bilancovat. Klíčové poznatky jsem sdělil ve zvláštním projevu na ICC v Paříži v roce 2011. Aniž bych co věděl o příštím prezidentovi USA, používal jsem slova: „Mám sen...“ aby se ICA dařilo to a to a přidával jsem i návrh na praktické kroky. Z toho, co vidět je, a je akceptováno, je myšlenka, aby SG, kteří vlastně řídí vnitřní život ICA, nadále setrvali ve funkcích dvě období, ale prezidenti jen jedno období. Prezidentství je krásné, ale také náročné, vyžaduje velké nasazení. Funkce není honorována, vyvolení ji vykonávají dobrovolně. Velkou část cest jsem honoroval ze svých projektů. Tyto funkce honorovány v ICA nejsou, alespoň v mé době nebyly. Ano, v době prezidentství mě bylo přispíváno na cestovné na schůze Exekutivy.

Hodně důležitá pro mě byla úroveň pochopení na pracovišti, fakultě a škole.

Bylo proměnlivé, měl jsem ale štěstí v tom, že když nebyla podpora na fakultě, byla u rektora univerzity. Ale s odstupem a snad spravedlivě, mohu konstatovat, že byl přístup nadřízených tolerantní, nikdo mně nic nezakazoval. Problémy byly i s existujícími finančními pravidly, kdy zejména moje pravá ruka Dr. Miroslav Kolář, mj. předseda finanční komise Senátu MUNI a geniální finančník, svedl četné bitvy v této oblasti. Naše návrhy řešení byly často odmítány jako nesmyslné, aby po několika měsících se s nimi jako s vynikajícím sami pochlubili. I tak jsme všechny konference, spolupráci se sponzory a mezinárodními organizacemi, dokázali dotáhnout do úspěšného konce.

Co mě těší nejvíce? Určitě vznik nových komisí a WG: Už v roce 2004 jsem inicioval vznik neoficiální pracovní skupiny věnující se úloze kartografie ve včasném varování a krizovém řízení, která byla posvěcena v roce 2007 exekutivou a pokračovala pod mým předsednictvím od roku 2011 jako řádná komise ICA. O její činnosti je zpráva v každých ICA News. Byla několikrát označena jako nej-

lepší komise v ICA. Odstoupil jsem až v roce 2019, neboť si nemyslím, že by funkce měly být na doživotí. I tak mě kolegové přesvědčili souhlasit alespoň s místopředsednictvím. Dále šlo o komisi Cartography Heritage into the Digital, kterou tehdy založil řecký kartograf prof. Evangelos Livieratos. Navštívil jsem také řadu míst, která nebyla bezpečná, a také míst, kde bylo potřeba kartografii posílit. Například při návštěvě Libanonu jsem měl vojenskou ochranu. Přednesl jsem jako prezident asi 60 keynotes a to mně zůstalo. Od prosince 2018 doted jich mám dalších osmnáct.

Největším osobním přínosem bylo a je poznání světa a lidí v něm žijících. Funkce byla též školou zaujímání kompromisních pozic (např. v oblasti středního Východu), učil jsem se hájit zájmy organizace, jednat s mistry i ministry a řadou významných lidí (Jim Meadlock, Jack Dangermond, Mark Reichardt), rád jsem potkával i ministry, kteří kartografii podporují (prof. László Miklós, SR).

Kromě již zmíněných osobností jsem navrhl a na La Coruna konferenci předal Mannerfelt medaile prof. Ernstu Spiessovi (Švýcarsko) a prof. David Rhindovi (Velká Británie), prezidentovi British Ordnance Survey a rektorovi City University v Londýně (a pedagogovi, který dal hodně jak mně tak prof. Voženílkovi při našich stážích). Později v Pekingu i Chen Shupengovi a Jack Dangermondovi, majiteli a generálnímu manažerovi Esri, předáno v 2007 v San Diego při tradiční výroční konferenci. V jeho případě byla cena udělena poprvé v historii ICA představiteli byznysu. Bylo zajímavé, že ti, kteří s tím v počátku měli největší problém, měli později největší zájem o osobní předání. Cenu jsem předal už jako past-prezident s novým prezidentem Cartwrightem.

Po ukončení prezidentství jsem se nedal na cestu zaslužilého funkcionáře, ale plně se věnoval už zmíněné komisi pro včasné varování a krizový management a organizování konferencí v celém světě (za poslední léta jich bylo hodně přes 50). V ČR mezitím vyrostla celá řada mladých nadějných kartografů a geoinformatiků (Brno, Olomouc, Praha, Plzeň), kteří pokračují v započaté práci v řadě komisí. Už druhé období také máme vice-prezidenta prof. Voženílkou. Jenom doufám, že naši nástupci stále budou, třeba s pomocí dalších směrů, rozvíjet a prohlubovat tu naši kartografii a hledat její místo mezi nejvýznamnějšími světovými organizacemi. Pokud chce OSN realizovat Agendu 2030 a Sendajský rámec, nutně k tomu potřebuje kartografy, geoinformatiky a odborníky na DPZ.

Milan Konečný

Prof. Milan Konečný je čestným členem ČKS.

Vyšlo (nejen) pro kartografy

Geodetický a kartografický obzor 12/2020

ZIMOVA, R. [Diskusní platforma NemoForum – dvacet let činnosti](#)

Geodetický a kartografický obzor 11/2020

KUBÍČEK, P. a kol. [Využití prostorové syntaxe pro formalizaci pohybu osob](#)

CHUDÁ, J. [Ručné mobilné laserové skenovanie a technológia SLAM v lesnom prostredí](#)

Geodetický a kartografický obzor, 10/2020

MIKŠOVSKÝ, M. [Automapy a autoatlasy a jejich historie](#)

HÁNEK, P. ml., WEBER, H., HÁNEK, P. [Historie výroby geodetických přístrojů v Sasku](#)

Geodetický a kartografický obzor, 9/2020

KREJČÍ, V., KAŠPERÁKOVÁ, D., KREJČÍ, O. [Svahové nestability v kartografii od historie po současnost](#)

KUBÍČKOVÁ, M. [Testování přesnosti fotogrammetrického snímání s využitím RPAS: Kalibrační základna AdMaS](#)

Kartografické listy, 2020, 28 (1)

IČ, T., FAIXOVÁ CHALACHANOVÁ, J. [Rozšíření metody box counting na výpočet fraktální dimenze pre rastrové digitálne povrchy](#)

MORAVČÍK, F., BENOVA, A. [Analýza výskytu vybraných krajinných prvků v části kopaničarského regionu Myjava](#)

FENCÍK, R. [Aktivity v kartografii 2019 venované Jánovi Pravdovi](#)

International Journal of Cartography, 2020, Volume 6, Issue 2

PETER VUJAKOVIC [The map is the story: the U-shaped line in western news media coverage of the geopolitics of the South China Sea](#)

ALEXANDER SAVELYEV & ALAN M. MACEACHREN

[Advancing the theory and practice of system evaluation: a case study in geovisual analytics of social media](#)

A. BANG-KITTILSEN [The image of subsurface geology](#)

Lucille BILLON, et al. [Mapping the French green infrastructure – an exercise in homogenizing heterogeneous regional data](#)

International Journal of Cartography, 2020, Volume 6, Issue 3 Cartography and Education

JOSÉ JESÚS REYES NUNEZ [Introducing the special issue: some thoughts on school cartography](#)

SIMON CATLING [Reflecting on the purpose of mapwork in primary schooling](#)

THORSTEINN SIGURJÓNSSON, TRINE BJERVA & JON ANDERS GRÆSLI [Gender differences in children's wayfinding](#)

TEMENOUJKA BANDROVA & SILVIA MARINOVA [Cartographic materials and training for students' disaster response](#)

CARLA CRISTINA REINALDO GIMENES DE SENA & Waldirene RIBEIRO do Carmo [School cartography in Brazil and its inclusive perspective](#)

ANTHONY C. ROBINSON, CARY L. ANDERSON & STERLING D. QUINN [Evaluating geovisualization for spatial learning analytics](#)

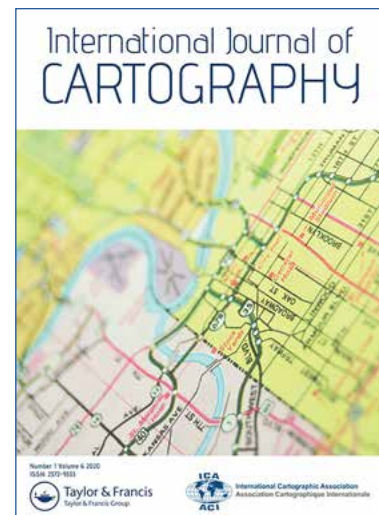
IMRE JOSEF DEMHARDT [Maps in history: Mental maps of East Africa](#)

Kartografické listy budou indexovány na SCOPUS

Skvělá zpráva přišla z redakční rady časopisu Kartografické listy. Během krátké doby bude časopis zařazen pro indexování do databáze SCOPUS. Po dvouletém úsilí, kdy byl časopis sledován, byla prokázána jeho kvalita. Gratulujeme a těšíme se na další čísla!

International Journal of Cartography sledován na Web of Science

Časopis Mezinárodní kartografické asociace (ICA) International Journal of Cartography (IJC), vydávaný britským vydavatelstvím Taylor&Francis od roku 2015, je již indexován v databázi Scopus (nyní registruje 121 dokumentů IJC). Od června 2020 je sledován nejvýznamnější bibliografickou databází Web of Science. Sledování trvá přibližně 12 měsíců. Věříme, že v polovině roku 2021 bude IJC indexován na WoS a brzy získá svůj první Impact Factor.

Informace a kalendář akcí

ZMĚNA TERMÍNŮ POŘÁDÁNÍ AKCÍ

Členská schůze odložena

Vzhledem k epidemiologickým opatřením rozhodlo Předsednictvo ČKS o odložení Členské schůze ČKS za rok 2020. Toto rozhodnutí je v souladu se Stanovami ČKS, článkem 8, odstavcem 2: „Členskou schůzi svolává prezident Společnosti minimálně jednou za dva roky...“.

Členská schůze se bude konat v roce 2021, až to podmínky umožní.

Vít Voženílek

Konání

30. mezinárodní kartografické konference posunuto

Datum konání 30. mezinárodní kartografické konference v italské Florencii bylo posunuto na 14.–18. prosince 2021. Aktuální informace jsou uveřejňovány na [webových stránkách](#).

Uzávěrka příspěvků (8 stránek) je nově **15. ledna 2021** a abstraktů (1–2 stránek) je **23. března 2021**.

Vít Voženílek

Měli jste pro rok 2021 PF s motivem mapy?

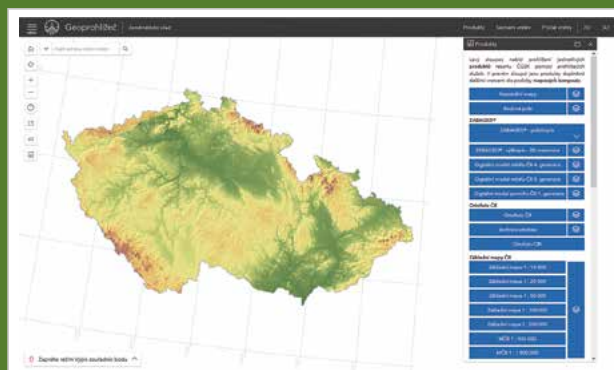
Když nám ho pošlete do 30. ledna, zařadíme jej do únorového čísla Zpravodaje ČKS. Pro radost a inspiraci ostatním...

Obrázky v digitální podobě, prosím, pošlete na alena.vondrakova@gmail.com

Tim Trainor, ICA

NOVÉ APLIKACE

- GEOPROHLÍZEČ
- ARCHIV
- ANALÝZY VÝŠKOPISU

- jednoduchý způsob ovládání,
- přizpůsobení obsahu pro různá zařízení,
- přepínání mezi 2D a 3D scénou,
- přímý nákup digitálních produktů.

<https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec>

<https://ags.cuzk.cz/archiv>

<https://ags.cuzk.cz/av>

ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD

Pod sídlištěm 1800/9, 182 11 Praha 8

<https://geoportal.cuzk.cz>

INFORMACE DO ZPRAVODAJE ČKS

Máte zajímavé zprávy z oboru, které by měly mít své místo ve Zpravodaji ČKS? Kontaktujte, prosím, členy redakce na níže uvedených adresách a domluvte se na požadovaném rozsahu a formě. Rádi uveřejníme pozvánky, reportáže z proběhlých akcí, informace o zajímavém dění v oboru a informace o členech a aktivitách ČKS.

Redakce

RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M. (alena.vondrakova@upol.cz) šéfredaktor, technická redakce
Ing. Růžena Zimová, Ph.D. (zimova@fsv.cvut.cz)
prof. Ing. Václav Talhofer, CSc. (vaclav.talhofer@unob.cz)

Fotografie a obrázky

Alena Vondráková, Kartografie Praha, T-Mapy, Bohuslav Veverka, Milan Konečný, Eva Novotná, Radek Barvíř, Zeměměřický úřad, archiv ČKS

ISSN 2571-4708 (print), ISSN 2571-4716 (online)